

Gündəm
Avropa Şurasından Ermənistanla qəfil zərbə
"Azərbaycanın suverenliyi tam bərpa olunmalıdır"; AŞ PA-nın qış sessiyasında işğalçı ölkəni Qarabağ məsələsinə görə daha ağır zərbə gözləyir
yazısı səh.11-də

"Atletlər kəndi"ndəki qəza ilə bağlı yeni şok bilgiler - bibioğlu kimdir?
yazısı səh.12-də

Mirqədirovun məhkəməsinin qapalı keçirilməsi etiraz doğurdu
yazısı səh.3-də

İqtidarın "fil"ini qurban verməsinin daha bir sirri

ANTİKORRUPSİYA HƏBSLƏRİ GENİŞLƏNİR - ZİYA MƏMMƏDOV NECƏ "XİLAS OLUB"

Prezidentdən məmurlara yeni xəbərdarlıq: "Heç kim toxunulmaz deyil"; xəbər var ki, iqtidar həbslərin miqyasını tam açıqlamır, hər gün şəhərin müxtəlif məhkəmələrinə "konvoy"la həbs olunmuş adamlar gətirilir və buradan da birbaşa Bakı İstintaq Təcridxanasına aparılır; nəqliyyat nazirinin niyə İsveçrəyə getməsi barədə sensasion iddialar...

Abbas Abbasovun "kassiri" işdən qovuldu - kredit qalmaqalı yenidən qızışır

İşdən çıxarılan Beynəlxalq Bankın Moskva filialının sədri Fuad Abdullayevin həbs ediləcəyi deyilir; onu "Milyarderlər ittifaqı" ilə nə bağlayır? - filialın kreditlər şöbəsinin direktoru sabiq vitse-primyerin qardaşı qızının əridir
yazısı səh.5-də

NATO Rusiyanı hədələdi
yazısı səh.8-də

Mehman Əliyev:
"Amerika Bakı ilə üç məsələdə razılış"
yazısı səh.9-də

Erməni terrorçusunun başı aranı qatdı - keçmiş döyüşçülər üz-üzə

Rza İbadov:
"Yaxın günlərdə Bakıya dönəcəyəm"
yazısı səh.7-də

**Yazarımız
Tofiq
Yaqubluya
Azadlıq!**

Xəbər verdikimiz kimi, noyabrın 4-də "Ayna Zerkalo" qəzetinin həbsdəki əməkdaşı Rauf Mirqədirovun ilkin məhkəmə hazırlıq iclası keçirilib. Prosesin sonunda növbəti iclasların qapalı keçirilməsi barədə qərar qəbul edilib. Məhkəmə heyəti bu qərarı jurnalistin ittiham olunduğu maddədə dövlət sirrinin olması ilə əlaqələndirib.

Müdafie tərəfi isə qəbul edilən qərarın əleyhinədir. Bu barədə "Yeni Müsavat"a açıqlama verən R.Mirqədirovun vəkili Fuad Ağayev məhkəmə heyətinin qanunsuz qərar qəbul etdiyini bildirdi: "Ümumiyyətlə, Rauf Mirqədirovla bağlı məhkəmə iclasının hansısa bir hissəsinin indidən qapalı keçirilməsinə dair qərar tamamilə qanunsuzdur. Bu iş materiallarında dövlət sirri olan hər hansı bir məlumat yoxdur. Orada yalnız 2-3 sənəd var ki, guya onlar məxfidir. Məhkəmənin qərarından heç nə tam aydın olmadı. Həmin qərar mənə təqdim edildikdən sonra dolğun məlumat verə bilərəm. Məhkəmə baxışının hansı hissəsinin qapalı keçiriləcəyi məlum deyil. Azərbaycan Respublikası siyasi və vətəndaş hüquqları haqqında beynəlxalq aktın iştirakçısıdır. BMT-nin İnsan Hüquqları və Əsas Azadlıqları haqqında Konvensiyanın iştirakçısıdır. Konvensiyanın 6-cı maddəsində göstərilir ki, cinayət ittihamları üzrə məhkəmə baxışları ədalətli, qərəzsiz, müstəqil məhkəmələr tərəfindən açıq aparılmalıdır. Bu, ümumi yanaşmadır. Burada əlbəttə istisnalar var. Amma bu istisnalar qanunda nəzərdə tutulub və hansı formada həyata keçirilməli olduğu

Mirqədirovun məhkəməsinin qapalı keçirilməsi etiraz doğurdu

Fuad Ağayev:
"Məhkəmə başqa bir funksiyaya həyata keçirir"

qeyd olunub. Azərbaycan Cinayət Məcəlləsinin 200-cü maddəsində göstərilir ki, dövlət sirrinin açıqlayan sübutlar qapalı məhkəmədə keçirilməlidir. Kimsə ağır cinayətlərdə təqsirləndirilən deyər məhkəmə baxışını qapalı şəkildə keçirə bilməz. Bəlkə biz bilmirik, hansısa sənəddə dövlət

ğalar qoyulmamalıdır. Bu onu göstərəcək ki, məhkəmə ədalət mühakiməsi funksiyasını həyata keçirmir. Biz bunun qəti əleyhinəyik. Qanun təkə ittiham tərəfi üçün yazılmır. Dövlət sirrinə aid olmayan sübutların, istintaqın dili ilə desək, Ermənistan vətəndaşı Samirin göndərdiyi disklərin qapalı məhkəmə iclasında tədqiq olunması yol verilməzdir. Son məhkəmədə verdikimiz vəsatətlərin birində qeyd etdik ki, ittihamda Laura Baqdasaryan, David Şahnazaryanın Ermənistan xüsusi xidmət orqanlarının əməkdaşları olduğu bildirilir. Bu şəxslər heç dindirilməyiblər. Bunun üçün cəhd də göstərilməyib. Azərbaycan və Ermənistan Minsk Konvensiyasının iştirakçılarıdır. Bu konvensiya hüquq yardımı məsələsinə aiddir. Konvensiya ona imkan verir ki, bir dövlət digər dövlətdə yaşa-

Mirvari Qəhrəmanlı:
"Məhkəmənin açıq keçirilməsi vacibdir"

sirri var. Əgər varsa, həmin sənədlərin tədqiq olunması mərhələsi qapalı şəkildə keçirilsin".
Vəkil məlumatı və təqsirləndirilən şəxsin yaxınlarının prosesə buraxılmamalarına da toxundu: "Mətbuat və Rauf Mirqədirovun yaxınlarının məhkəməyə girişlərinə qada-

Bakıda hakimin maşını yandırıldı

Bakı Apelyasiya Məhkəməsinin hakimi İkrəm Şirinovun maşını yandı. Olay Nəsimi rayonu ərazisində qeydə alınıb. Musavat.com-a daxil olan məlumata görə, hakimin yaşadığı Nizami küçəsi 118 ünvanında "Hundai Santa Fe" markalı, ağ rəngli maşın qəfil-dən alışıb. Maşının arxa təkəri tərəfdən başlayan yanğın ətrafdakı şəxslər tərəfindən söndürülüb. Yanmış maşın evakuator vasitəsilə ərazidən naməlum istiqamətə aparılıb.

İkrəm Şirinov

Belə ehtimal var ki, hakimə məxsus olan maşın qəsdən yandırılıb.

Bakı Apelyasiya Məhkəməsi ilə əlaqə saxlayıb olayla bağlı hakim İkrəm Şirinovun da mövqeyini öyrənməyə çalışdıq. Lakin hakimin mövqeyini öyrənmə bilmədik.

Baş Prokurorluğun mətbuat xidmətindən redaksiyamıza daxil olan məlumatda isə qeyd olunur ki, "bu barədə prokurorluq orqanlarına hər hansı bir məlumat daxil olmayıb".

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV

yan hər bir insanın dindirilməsi üçün mürciyyət etməli və həmin ərazidə yaşayan şəxsləri dindirmək üçün dəvət ələsin. Hətta adı keçən şəxslərin ünvanları belə belli deyil. Sorğu üzrə Ermənistanın özü həmin şəxsləri aşkar etməli və barələrində məlumat verməlidir. Mən tələb edəndə ki, niyə vəsatətimi təmin etmirsiz, hakim mənə deyir ki, ünvanlarını bilmirik. Əgər onların ünvanlarını bilmirlərsə, necə həmin şəxslərin xüsusi xidmət orqanlarının əməkdaşları olduğunu müəyyən edərlər?"

Hüquq müdafiəçisi Mirvari Qəhrəmanlı məhkəmənin qəbul etdiyi qərarın şübhələri bir az da artırdığı qə-

naətindədir: "Bildiyim qədər dövlət sirri, dövlətin təhlükəsizliyi hesab olunan övladlığa verilmə, kommersiya sirri hesab olunan məhkəmə işləri qapalı keçirilə bilər. Amma Rauf Mirqədirovun "vətəne xəyanət" maddəsi ilə həbsi cəmiyyət üçün birmənalı qarşılıqdır. Və cəmiyyət hesab edir ki, onun vətəne xəyanətdə ittiham olunması absurdur. Məhkəmənin qapalı keçirilməsi isə ictimaiyyətdə yaranmış şübhələri bir az da dərinləşdirir. Gələcəkdə məhkəmənin qəbul etdiyi qətnaməyə cəmiyyətin inamının yaranması üçün məhkəmənin açıq keçirilməsi vacibdir".

□ Cavanşir ABBASLI

Seçkidən sonra bir-birini təbrik edən siyasətçilər kimlərdir?

"Təbrik edirəm, mehriban düşmən..."

Parlament seçkiləri geridə qaldı. Qalibləri və məğlubları ilə bir yerdə. Amma bu əzəmətli məğlubların qalibləri təbrik etməsidir. Necə ki, bunu yaxşı siyasətçinin, yaxşı siyasətin əlifbası hesab edirlər. Yaxşı siyasət adamı məğlubluğu da qalibiyyət kimi yaşamağı bacarmalı və siyasi mədəniyyət nümayiş etdirməlidir.

Məlumdur ki, dünyanın tanınmış siyasətçiləri daim imicmeykerlərlə, piar ustaları ilə işləyirlər. Onların asi olmaq, əsəbi jestlər etmək lüksləri yoxdur. Bu səbəbdən də bəzi addımları məhz publikaya hesablanmış, onun rəğbətini qazanmağa yönəlik olmalıdır. Məğlub siyasətçinin qalibi təbrik etməsi nə anlama gəlir? Siyasi dözümlülük, tolerantlıq, mədəniyyət... Bir seçici bundan başqa nə istəyə bilər ki?

Ən yadda qalan təbrik jestlərini yada salaq. 2013-cü ildə Gürcüstanda keçirilən presi-

dent seçkilərindən az sonra Mixail Saakaşvilinin partiyasından olan namizəd David Bakradze düzenlədiyi brifinqdə hakim koalisiyanın namizədi Georgi Marqvelaşvilini qələbə münasibətilə təbrik edib. Bakradze bildirib: **"MSK-nın hesablaması Marqvelaşvilinin qələbəsini təsdiq edən exit-poll-un nəzərə alınması çətin ki, dəyişər"**.

Türkiyədəki 2014-cü il 10 avqust prezident seçkisində AKP namizədi Rəcəb Tayyib Ərdoğanın əsas rəqibi olmuş Ekmələddin İhsanoğlu öz rəqi-

bini qələbə münasibətilə təbrik etmişdi. Müxalifətin vahid namizədi təbrik mətnində belə demişdi: "Cəmi bir ay qabaq çox az adam mənə tanyırdı. Bu gün isə mənə seçicilərin təxminən 40 faizi səs verib. Bu rəqəm çox mühümdür və göstəricidir. Mən Rəcəb Tayyib Ərdoğanı qələbə münasibətilə təbrik edir, ona bu yolda uğurlar arzu edirəm".

Okeanın o tayına nəzər salaq. 2008-ci ildə də Birləşmiş Ştatlarda keçirilmiş prezident seçkilərində məğlub olmuş respublikaçı namizəd Con Makkeyn rəqibi Barak Obamaya təbrik etmişdi. Con Makkeyn tərəfdarları önündə çıxışı zamanı bir müddət əvvəl Barak Obamaya zəng vuraraq

onu təbrik etdiyini deyib: "Biz qalib gəlmək üçün bacardığımız qədər gərgin mübarizə apardırıq, lakin qələbəyə nail ola bilmədik. Bu, respublikaçıların deyil, mənim məğlubiyətimdir. Buraxdığım səhvlərə görə təəssüf etmirəm. Bu seçki kampaniyası mənim həyatımın ən şərəfli anları idi".

2012-ci ildə də B.Obama öz rəqiblərinin təbrik jestlərini qəbul edib. Bunlardan biri də prezident seçkilərində respublikaçıların namizədi Mitt Romni olmuşdu. Rəqibi Barak Obamaya qələbə münasibətilə təbrik edən Romni əvvəlcə Obamaya telefonla zəng vurub, daha sonra Bostonda seçiciləri qarşısında çıxış edib. **"Ölkə başqa lideri seçib, buna görə**

mən və həyat yoldaşım onun üçün dualar edəcəyik" deyərək bildirdi.

Azərbaycan da belə nümunələrdən xali deyil. Noyabrın 1-də Milli Məclisə keçirilmiş seçkilərdə 8 saylı Binəqədi I seçki dairəsi üzrə deputatlığa namizədliyi qeydə alınmış Yalçın Baloğlanov bugünlərdə bəyanat yayıb. O bildirib ki, seçkiyə qoşulan bütün namizədlərin seçicilərin etimadını qazanmağa layiqli insanlar olmağı şübhə yaratmayıb. Seçkilərin yekunu Azay Quliyevin seçici etimadını daha çox qazanmasını təsdiq edib.

Qeyd edək ki, Yalçın Baloğlanov Azay Quliyevi qələbə münasibətilə təbrik edən sayca ikinci rəqibidir. Buna qədər

Böyük Quruluş Partiyasının (BQP) namizədi kimi 8 saylı Binəqədi I seçki dairəsi üzrə deputatlığa namizədliyi qeydə alınmış Dürdanə Aslanzadə də Azay Quliyevi qələbə münasibətilə təbrik edib.

Modern.az-a açıqlamalarında qalib deputatlar kimlərdən təbrik aldıklarını bildirdilər. Fazil Mustafa deyib ki, rəqibindən təbrik alıb: **"AMIP-in sədr vəzifəsini icra edən baş katibi Arzuxan Əlizadə zəng vurub mənə təbrik edərek, uğurlar arzu etdi"**.

60 saylı Salyan-Neftçala seçki dairəsində qələbəsi elan olunmuş Ana Vətən Partiyasının sədri Fəzail Ağamalı isə təbrik alıb: **"Rəqib namizədlərdən bir neçəsi mənə təbrik etdi. Əzələddin Zakirov, Rüstəm Məlikov, Səliməğa Səlimli zəng vurub mənə qələbə münasibətilə təbrik etdilər"**.

34 saylı Xətai ikinci seçki dairəsindən deputat olan Fuad Muradovun da rəqibləri siyasi mədəniyyət nümunəsi göstəriblər: **"Mənə namizədlərin çoxu təbrik edib. 5 nəfər isə mənim xeyrimə namizədliyini geri götürmüşdü. Onlar da mənə təbrik ediblər"**.

□ Sevinc TELMANQIZI

KXCP Ali Məclisinin üzvü, keçmiş siyasi məhbus Elşən Əlisoyun qardaşı həbs olunub. Ağsu rayonunda məskunlaşan Babək Məmmədov on sutkalıq həbs alıb. Bu barədə musavat.com-a E.Əlisoy özü məlumat verib. O bildirib ki, noyabrın 1-də keçirilən parlament seçkilərindən sonra ailəsinə qarşı təzyiqlər daha da şiddətlənib:

"Noyabrın 5-də qardaşım Babək Məmmədovu Ağsu Rayon Məhkəməsinin sədri Tahir İsmayilovun sifarişli qərarı ilə heç bir araşdırma aparmadan, yalançı bir şikayətinin sözü ilə 10 sutka həbs ediblər. Bu hakimiyyət şəhid ailəsinə qarşı apardığı bu cür düşmənçiliklə əslində özünün mahiyyətini bir daha ortaya qoyur. Qərardan gələn günlərdə daha ciddi təzyiqlərin olacağını gözləyirəm. Ola bilsin ki, mənim özümü də şərhləyib həbs edəcəklər".

E.Əlisoy qeyd edib ki, ailəsi 1993-cü ildən Ağsu rayonunda məskunlaşdı: "Atam Əli Məmmədov 19992-ci ildə Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda gedən döyüşlərdə şəhid olub. 18 yaşından itimai-siyasi proseslərə qoşulmuşam. AXCP Ağsu rayon şöbəsinin gənclər təşkilatının sədri, KXCP Ağsu rayon şöbəsi Məclisinin sədri, KXCP Ali Məclisinin üzvü olmuşam. Hazırda KXCP Ali Məclisinin üzvü və QAT Ağsu rayon şöbəsinin sədriyəm. Siyasi fəaliyyətim dövründə saysız-hesabsız təzyiqlərlə üzləmişəm. 2003-cü ildə saxta ittihamla həbs olunmuşam, həbs olduğum dövrdə polisler tərəfindən qolum sındırılıb və işgən-

Siyasi fəalın qardaşı həbs edildi, iki qurum bəyanat yaydı

KXCP təmsilçisinin qardaşına on sutka həbs verilib; "Daha ciddi təzyiqlərin olacağını gözləyirəm"...

cələrə məruz qalmışam, altı ay Bayıl həbsxanası dövründən sonra 4 il şərti azadlıqdan məhrum edilmişəm. Keçən dövrlərdə dəfələrlə həbs edilərək polis bölmələrində zorakılıqlarla üzləmişəm. Hakimiyyət mənə görə ailəmizə də təzyiqlərdən əl çəkməyib. Şəhid ailələri və məcburi köçkünlər mənzillə təmin olunduqları halda, ailəmiz şəhid ailəsi olaraq mənzillə təmin edilməyib. Nə Kəlbəcər Rayon İcra Hakimiyyəti, nə də Ağsu Rayon İcra Hakimiyyətinin başçıları bizim ailəmizin onların ərazisində məskunlaşmasını istəmir. Bu il keçirilən parlament seçkilərində Ağsu rayonundan namizəd olan Zəka Şikarlının seçki qərarınının sədri və vəkil olaraq seçkilərdə feal iştirak etmişəm. Seçkilərdə seçki qərarınının üzvləri ilə bərabər apardığımız mübarizədə Zəka Şikarlı Ağsu sakinlərinin dəstəyini qazansa da, seçkilər kütləvi şəkildə saxtalaşdırılıb. Bundan sonra biz yenə də mübarizə apararaq şikayətimizi aidiyyəti qurumlara ünvanlamışıq. Mənim bu seçkidə olan fəaliyyətim yerli icra hakimiyyətini və saxta deputat Tahir Kərimlini narahat etməyə bilməzdi. Seçkidən dərhal sonra məskunlaşdığımız "Qərənfil" uşaq bağçasını sökülər. Orada məskunlaşan, bizdən başqa iki məcburi köçkün ailəsinə heç bir yerdə məskunlaşdırılmadan bağçanı təmir adı ilə sökməyə başlayıblar. Həmin bağça binası bu il 3-cü dəfədir ki, təmir adına sökülür. Haki-

miyyətdən mənə görə ailəmizə təzyiqlərə son qoymağı bir daha tələb edirəm".

Qeyd edək ki, Z.Şikarlı seçkilərlə bağlı yaradılan "AG blok"un təsisçilərindəndir. "AG blok" sözügedən həbslə bağlı bəyanat yayaraq B.Məmmədovun həbsini pisləyib və sifarişli həbs qərarının ləğvini tələb edib. Həmçinin "AG blok"un namizədinə qarşı təzyiqlərin dayandırılması tələb edilir.

KXCP isə Ali Məclis üzvünün qardaşının həbsini partiyada müzakirə edəcək. Qurumun sədr müavini Xəzər Teyyublu musavat.com-a bildirib ki, siyasi fəaliyyətə məşğul olan şəxsin ailəsinə yönəlik addımlar pislənilir: "Bu addımı pisləyirik. KXCP ölkədə siyasətlə məşğul olan şəxslərin ailəsinə, doğmalarına qarşı təzyiqlərin normal olmadığı qənaətidədir. Bu, siyasi partiya üzvünün fəaliyyətinə qarşı birbaşa repressiv addımdır. KXCP bu məsələni qısa zamanda müzakirə edəcək. Həbsin motivlərini də öyrənəcəyik".

□ Rəy RƏFİYEVA

Elza Seyidcahan həbsə girməyə razılaşdı

"Həbsxanadan o adamlar qorxsun ki..."

Bəstəkar-müğənni, 54 sayılı Şabran-Siyəzən seçki dairəsindən deputatlığa namizəd olmuş Elza Seyidcahanın seçki saxtakarlığı ilə bağlı verdiyi açıqlamalar ölkə mətbuatının gündəminə çevrilib. Əməkdar artist son açıqlamasında deyib ki, rəqibi Tahir Süleymanov və onun səlahiyyətli nümayəndəsi Etibar Heydərov dövlətin içində bir dövlət, diktatura yaradıblar: "İndi də onlar mənə "cəbhəçi" adlandırırlar. Bundan öncə mən bircə musiqi terminləri tanıyırdım, "bas açarı", "diyez", "bemol", "bekar", "skripka açarı" və s. Amma seçkilərə qatılandan artıq bir çox terminlərlə tanış olmuşam, məsələn, seçkidə "karusel", "inzibatçılar..."

Elza Seyidcahan

Mənə əsəbləşdirməsinlər, elə etməsinlər ki, bütün dünyaya car çəkib mənim dövlətimdə haqsızlıq olduğunu bildirim. Dövlətimin qanunlarına, prezidentinə, YAP-a qurban verib bu cür addım atmıram. Amma olmaz belə... Gəlin bir-iki nəfərin pulu ilə haqqı nahaqa satmayaq, qanunlarımızı tapdalamağa, incəsənətimizi məhv etməyə. Mən bir mahını eşidən əsgərlər ermənilərdən Qarabağımızı ala bilərlər. Lakin indi mənim ruhumu məhv edirlər və tək mən deyil, eləcə də bütün Azərbaycanın..."

Müğəni YAP-ın icra katibi Siyavuş Novruzovun onun partiyadan çıxarılacağı barədə verdiyi açıqlamaya da şərh verib: "Siyavuş müəllimin dediyinə hörmətlə yanaşırıq, bu onun şəxsi fikridir. O da eyni zamanda mənim fikrimə hörmətlə yanaşmalıdır. Hər kəsin öz hüququ var, mən də qanunları gözləmişəm. Ey mənim vətənpərvər, qanunları bilən insanları, Siyavuş müəllim, sizcə, düz deyir?!"

Bu da Etibar Heydərovun mənə qarşı apardığı tərribatlardan biridir. Əgər mənə həbs etmək istəyərlərsə burdan (Siyəzən rayonunu nəzərdə tutur) elə piyada ayaqla gəlib həbsə girərəm. Çünki mən həbsxanadan da qorxmuram. Həbsxanadan o adamlar qorxsun ki, haqsız yerə həbsə saldıqları adamlar orda onların başına oyun açacaqlar. Əgər həbsə gətirsən, orda da əmin-amanlıq, sülh yaradacam. Buna görə mənə hədələməsinlər".

Elza Seyidcahan əməkdar məşqçi, yeniyetmə sərbəst gülüş yığmasının çalışdırıcısı olan, Azərbaycan güləsinə olimpiya və dünya çempionu yetişdirən dayısı Vahid Məmmədovun bugünlərdə işdən çıxarılmasına da aydınlıq gətirib: "Dayım uzun illərdir ki, Azərbaycanda böyük çempionlar yetişdirib, Heydər Əliyev öz əlləri ilə dayımın yaxasına Şöhrət ordenini taxıb. Mən həmin gün çox əsəbləşmişdim. O zaman dayım mənə zəng edib dedi ki, işdən çıxarılb. Elə bildim ki, bu mənə görə olub, çox qorxdum. Lakin dayım sonradan bildirdi ki, işdən çıxarılması mənimlə bağlı deyil, ixtisara düşüb. Fəxr edərəm ki, dayım da, mən də Siyəzəndə doğulmuşuq. Bizim ailəmiz hər zaman vətənpərvər olub, mülətimiz xalqımız üçün çalışmışıq".

Müğənni seçki zamanı qarşılaşdığı haqsızlıqlarla bağlı MSK-ya müraciət etdiyini vurğulayıb: "Seçki zamanı mənim müşahidələrimin telefonları əllərindən alınıb, onlara təzyiqlər edilib, qorxudulublar. Səsləri toplayan zaman mənə mənətdən qovdular. Kürəkənim Elxan Alisatov həm də 51 sayılı mənətdə müşahidəçim idi. Etibar Heydərov onu otağına çağırıb 500 min rüşvət təklif edib. İndi də mənə təzyiqlər edilir ki, rayonu tez bir zamanda tərk edim.

Üzleşdiyim haqsızlıqlarla bağlı MSK-ya müraciət etmişəm. Mən orda sanki Allaha gördüm, qanuna, incəsənətə dəyər verən insanları gördüm. Ordan çıxanda öz-özümə dedim ki, "Elza, irəli!"

□ Xalidə GƏRAY

Məşhur akademikinin nəvəsinin ölümünün sirri

İlkin məlumatlardan belə çıxır ki, Əli Şaxtaxtinski özünü dizindən aşağı olan bir hündürlükdən asıb...

Bakıda məşhur fizik, akademik Məhəmməd Əmin Şaxtaxtinskiyin nəvəsi Əli Şaxtaxtinskiyin müəmmalı ölümü haqda məlumat vermişdik. Oktyabrın 10-da itkin düşən Ə.Şaxtaxtinskiyin asılmış vəziyyətdə meyitini noyabrın 3-də Səbəyəl rayonu, Xəqani küçəsi ev 39, mənzil 12 ünvanında aşkarlayıblar. Məlum olub ki, Ə.Şaxtaxtinskiyin həmin küçədə mənzili olsa da, o, həmin mənzili də kirayələyib. Onun kirayələdiyi mənzil haqda özündən savayı kimsə məlumatlı olmayıb.

Onun mənzildə asılmış meyitini Fövqəladə Hallar Nazirliyinin əməkdaşları aşkar ediblər. Hadisə yerinə cəlb edilmiş xilasedicilər mənzilin giriş qapısını açıb və adıçəkiklən şəxsin cəsədini aşkar

Əli Şaxtaxtinski

ediblər. İlkin məlumatlarda Ə.Şaxtaxtinskiyin meyitinin istilik batareyasından asılmış vəziyyətdə aşkar olunduğu qeyd olunur. Adətən istilik batareyalarının pəncərələrinin aşağı hissəsində yerləşdirildiyini nəzərə alsaq, belə çıxır ki, Ə.Şaxtaxtinski özünü dizin-

dən aşağı olan bir hündürlükdən asıb? Bu sual açıqdır.

Məhkəmə-tibb ekspertlərinin ilkin rəyinə görə, Ə.Şaxtaxtinskiyin bədəni üzərində xəsarət izləri aşkar olunmayıb. Şaxtaxtinski ailəsinə yaxın mənəbdən vesti.az-a deyiblər ki, Ə.Şaxtaxtinski oktyabrın

10-da yaşadığı evdən çıxarkən anasına tezliklə geri dönməyini deyib. Lakin sonrakı 13 gün ərzində geri dönməyib. Yaxınları, tanışlarının onu axtarması da bir nəticə verməyib. Oktyabrın 23-də Səbəyəl polisi axtarıqlara qoşulub.

Ailəyə yaxın mənəbə deyib ki, 5 xarici dili mükəmməl bilən Ə.Şaxtaxtinski Bakıda anası ilə birgə yaşayıb:

"Onun bacısı illərdir ki, Amerikada yaşayır. Əli isə anası ilə Bakıda yaşayırdı. Əlinin intihar etməsinə inanmıram. O, bizneslə məşğul olurdu və pulu da az deyildi. Ana və bacısından başqa qohumları ilə əlaqə saxlamırdı, ailəli deyildi. İldə bir neçə dəfə Fransaya, Almaniya, Rusiyaya səfərlər edirdi".

Mənəbə "Əlinin intihar etməsinə inanmamağınızın səbəbi nədir" sualına belə cavab verib: "Birincisi, o, anasını heç vaxt tək qoymazdı, ikincisi, onun yaxşı pulu vardı. Adam özünü niyə asmalı idi? O "Baki" univermağının yaxınlığındakı mənzildə anası ilə yaşayırdı. Xəqani küçəsində mənzil kirayələdiyi haqda kimsəyə məlumat verməmişdi. Bu baxımdan onun hansısa mənzildə olduğu kimsənin ağına belə gəlmirdi. Əli itkin düşəndən sonra hüquq-mühafizə orqanları onun ölkədən

çıxmadığını müəyyən etmişdilər. Xəstəxana və meyitxanalarda da axtarıqlar nəticə verməmişdi".

Ə.Şaxtaxtinskiyin konkret olaraq hansı biznes növü ilə məşğul olması haqda dürüst məlumat yoxdur. Bilinən odur ki, 2 il əvvələ qədər o, Moskva-da "M-Paris" adlı dil məktəbinin sahiblərindən biri olub. Məktəbdə fransız, ingilis, ispan, italyan və çin dili mükəmməl səviyyədə öyrədilib.

Ə.Şaxtaxtinskiyin həmin məktəbin sahiblərindən biri ki-

mi qaldığı haqda da məlumat yoxdur. Bilinən odur ki, 44 yaşlı Ə.Şaxtaxtinskiyin hər hansı bir ciddi problemi olmayıb. Belə bir halda onun həyatla bu şəkildə vidalaşmasına əsaslar da qalmır. Bəs məşhur akademik oğlu özünü niyə asıb?

Bu suala hüquq-mühafizə orqanları cavab verməlidirlər.

Faktla bağlı Səbəyəl Rayon Prokurorluğunda Cinayət Məcəlləsinin 125-ci - özünü öldürmə həddinə çatdırma maddəsi ilə cinayət işi başlanıb.

□ E.HÜSEYNOV

Prezident İlham Əliyevin sədrliyi ilə oktyabrın 12-də keçirilmiş son müşavirədə məmurlara ünvanlanmış sərt mesajları hakimiyyətdə ciddi siyasi proseslərin startı kimi dəyərləndirildi. Toplantıda dövlət başçısının "əgər rüşvət-xorluq, korrupsiya, yoxlamalar, lisenziyalar, haqqoyma olmasaydı, görün, büdcəmiz nə qədər arta bilərdi?! Buna nə qədər dözmək olar?! Artıq qurtardı, yəni hövsələ tükənib. Hər kəs nəticə çıxarsın. Nəticə çıxarmasa, cəzalandırılacaq" bəyanatından 5 gün sonra heç kimin gözləmədiyi halda Eldar Mahmudov milli təhlükəsizlik naziri postundan çıxarıldı, böyük bir rüşvət çetəsinə çevrilmiş MTN strukturunda "təmizləmələr" və həbslər başladı.

Hakimiyyətin silkələnməyə ən güclü fiqurlardan birindən və həm də seçki ərafəsi başlaması dövlət başçısının "kim nəticə çıxarmasa, cəzalandırılacaq" qərarının arxasında olduğunu sübut etdi.

Qeyd edək ki, oktyabrın 14-də baş prokuror Zakir Qaralovun sədrliyi ilə müşavirənin Baş Prokurorluğun binasında deyil, Korrupsiyaya qarşı Mübarizə Baş İdarəsində keçirilməsi diqqət çəkmişdi. Prezidentin müşavirəsindən dərhal sonra Baş Prokurorluğun hərəkətə keçməsi ölkədə yeni antikorrupsiya tədbirlərinin başladığının anonsu sayıla bilərdi. Hələ bir neçə gün əvvəl "Yeni Müsavat" öz mənbələrinə istinadən Antikorrupsiya İdarəsində "işçi qrup" adı altında əslində məhz antikorrupsiya əməliyyatları üçün görüldürülən xüsusi qrup yaradılmasını xəbər vermişdi. (http://musavat.com/news/gundem/yeni-antikorrupsiya-hebsleri-bashlayir-boyuk-bashlar-derdde_298885.html). Prokurorluğa yaxın mənbəmiş deyərdi ki, bu qrupa geniş səlahiyyətlər verilib və həbslərlə bağlı qərarlar birbaşa prezidentin adından icra ediləcək. Bu o demək idi ki, işçi qrupu

üçün heç bir maneə və toxunulmaz nəzirlək, məmur olmayacaq. Bu həm də o anlama gəlirdi ki, 2011-ci ildən başlamış və nisbətən aşağı məmur korpusuna toxunan antikorrupsiya həbsləri bu dəfə daha yüksək dairəni və miqyası əhatə edəcək. Göründüyü kimi, müşavirədən keçən müddətdə təkə MTN-də deyil, bir neçə idarə və müəssisədə, nazirliklərdə, o cümlədən vaxtilə "toxunulmaz" olan Vergilər Nazirliyində idarə rəisləri həbsə alınıb. Azərbaycanda son on illikdə bu qədər geniş miqyaslı, həm də iri məmurların, generalların "içəri salınması" ilə nəticələnən əməliyyat keçirilməyib. Xəbərlər var ki, iqtidar həbslərin miqyasını tam açıqlamır. Bir mənbəmiş deyib ki, bir sıra məhkəmələrdə "növbətçi məhkəmə" sistemi tətbiq edilir. Hər gün şəhərin müxtəlif rayon məhkəmələrinə "konvoy"la həbs olunmuş adamlar gətirilir və buradan da birbaşa Bakı İstintaq Təcridxanasına aparılır.

***
 Əldə etdiyimiz məlumata görə, hazırda Hesablama Palatası bir neçə nazirlikdə maliyyə yeyintiləri ilə bağlı xüsusi araşdırma aparır. Bu sırada Nəqliyyat, Vergilər, Kənd Təsərrüfatı, Mədəniyyət

İqtidarın "fil"ini qurban verməsinin daha bir sirri Antikorrupsiya həbsləri genişlənilir - Ziya Məmmədov necə "xilas olub"

Prezidentdən məmurlara yeni xəbərdarlıq: "Heç kim toxunulmaz deyil"; xəbərlər var ki, iqtidar həbslərin miqyasını tam açıqlamır, bir sıra məhkəmələrdə "növbətçi məhkəmə" sistemi tətbiq edilib, hər gün şəhərin müxtəlif məhkəmələrinə "konvoy"la həbs olunmuş adamlar gətirilir və buradan da birbaşa Bakı İstintaq Təcridxanasına aparılır; nəqliyyat nazirinin niyə İsveçrəyə getməsi barədə sensasion iddialar...

Yət və Turizm nazirlikləri, AZAL QSC də var ki, artıq həmin strukturlarda həbslər başlaması xəbəri gəlməkdədir. Əvvəlki illərdə Hesablama Palatasının audit yoxlamalarında "tanişiq-dostuq", "filankəsin qohumuyuq" kimi söhbətlər indi keçərlidir deyil. Əgər əvvəllər maliyyə yoxlamaları "aşağıları" əhatə edirdisə, indi istənilən nazirdən belə maliyyə hesabatı soruşulur. Hesablama Palatasının yoxlamalarından sonra Antikorrupsiya İdarəsindəki xüsusi qrup işə qoşulur və həbslər başlayır. Yeni elə bir yoxlama mexanizmi işə salınıb ki, hansısa bir nazirin ona qarşı durması faktiki sonu ola bilər.

Xəbərlər var ki, bir sıra nazirlərə, ümumiyyətlə, yoxlamalar barədə heç bir məlumat verilmir. Yalnız nazirlikdə hansısa yüksək vəzifəli şəxsin həbsi sanksiyası imzalandıqda nazirə bu barədə xəbər verilir. Yeni həbslər prosesində həm də maksimum məxfilik qorunur.

Eldar Mahmudovun "vurulması" ilə medianın gündəmindən çıxan nəqliyyat naziri Ziya Məmmədovla bağlı siyasi qərar da məhz bu yoxlamaların sonuna bağlıdır. Maliyyə yeyintiləri ilə bağlı ən hay-küylü həbslərin

Nəqliyyat Nazirliyi strukturlarından olacağı barədə informasiyalar hələ Z.Məmmədov "müalicədə" olanda vardı. Bildirilirdi ki, yoxlamalara nazirliyin bütün idarələri cəlb olunub, Nəqliyyat Nazirliyinin bütün maliyyə hesabatları götürülüb. Prezidentin qərb əvvəllər maliyyə yoxlamaları "aşağıları" əhatə edirdisə, indi istənilən nazirdən belə maliyyə hesabatı soruşulur. Hesablama Palatasının yoxlamalarından sonra Antikorrupsiya İdarəsindəki xüsusi qrup işə qoşulur və həbslər başlayır. Yeni elə bir yoxlama mexanizmi işə salınıb ki, hansısa bir nazirin ona qarşı durması faktiki sonu ola bilər.

Yeri gəlmişkən, Z.Məmmədovun məzuniyyət adı ilə İsveçrəyə getməsi bəzi sensasion iddialara səbəb olub. Məlumdur ki, nəqliyyat nazirinin və oğlunun Beynəlxalq Banka külli miqdarda borcu var. O cümlədən Nəqliyyat Nazirliyinin maliyyə vəziyyətində ciddi problemlər yaranıb, hökumət yollarında "yoxa çıxmış" milyonların hesabını soruşur. Azərbaycan məmurlarının əksəriyyətinin pulları isə İsveçrə banklarında. İddialar var ki, nazir xaricdə yatırdığı vəsaitləri çıxarıb ölkəyə qaytarmaq üçün İsveçrəyə gedibmiş. Maraqlıdır ki, məhz "məzuniyyətdən" sonra nazir iş başına qayıtdı və oğlu Anar Məmmədov da son aylar ilk dəfə mediada göründü. ***

Yeni antikorrupsiya tədbirlərinin hakimiyyətin etibarından düşmüş AZAL rəhbəri Cahangir Əsgərovu da bitirəcəyi deyilir. Onun rəhbərlik etdiyi konserndə korrupsiya ilə bağlı şok faktlar yayılır. AZAL-da genişmiqyaslı yoxlamalara gedir və bu, C.Əsgərovun son illərdəki bütün istiqamətlər üzrə fəaliyyətini əhatə edir. ***

Noyabrın 4-də qərb bölgəsinə səfəri zamanı dövlət başçısı bu mövqeyini bir daha bəyan edib. İ.Əliyev MTN-də sahibkarlara qarşı baş verən qanunsuzluqları xatırladı: "Bu, dəhşətli faktlardır. Dövlət nümayəndələri tərəfindən sahibkarlara qarşı nə qədər böyük ədalətsizliklər edilib. Onlara qarşı əsassız tələblər irəli sürülüb. Onların əmlakı bəzi hallarda rəketlik edilib. Ona heç rüşvət də demək olmaz. Rüşvət o vaxt verilir ki, kimsə nə iş etmək istəyir, işi asanlıqla getsin deyər rüşvət verir. Amma bəzi hallarda, sadəcə olaraq, sahibkarların əlindən əmlak, vəsait alınır, onlara hədə-qorxu gəlirdilər, işgəncələr verirdilər. Ona görə ədalətli məhkəmə sistemi

bu faktlara adekvat qiymət verməlidir".

Prezident deyib ki, korrupsiyaya qarşı mübarizə aparılması əhəmiyyətlidir. Bu sahədə beynəlxalq təcrübənin tətbiqi vacibdir: "Cəmiyyətdə korrupsiya və rüşvətçilik hallarına qarşı heç kim toxunulmaz deyil. Bu kimi hallara qarşı cəza tədbirləri davam etdiriləcək. Heç kim toxunulmaz deyil". ***

Eldar Mahmudovun vurulması ilə başlanmış yeni antikorrupsiya həbslərindən də aydın görünür ki, prezident oliqarx-məmurların cəzalandırılmasında qərarlıdır. Çünki oliqarx-məmur Eldar Mahmudov kimi o həddə şisiblər ki, özlərini "əvəzəlməz" sayır, xəbərdarlıqlara baxmayaraq böhran dövründə belə daha çox qazanmaq hərisliyindən əl çəkmirlər. Prezident hakimiyyətdə az qala özünü "fil" hesab edən Eldar Mahmudovu cəzalandırmaqla digərlərinə son xəbərdarlığını etmiş oldu. Təsədüfi deyil ki, E.Mahmudovdan sonra media "növbədə kimdir" sualı ətrafında gəlişmə edərək "komandadan hamı ola bilər" mövqeyində həmsəydir. □ "Yeni Müsavat"

Abbas Abbasovun "kassiri" işdən qovuldu- həbsi gündəmdə...

İşdən çıxarılan Beynəlxalq Bankın Moskva filialının sədri Fuad Abdullayevin həbs ediləcəyi deyilir; onu "Milyarderlər ittifaqı" ilə nə bağlayır?; filialın kreditlər şöbəsinin direktoru sabiq vitse-primyerin qardaşı qızının əridir

Azərbaycan Beynəlxalq Bankının Rusiyada törəmə müəssisəsi olan "ABB-Moskva"-nın İdarə Heyətinin sədri Fuad Abdullayev işdən çıxarıldı. Onun yerinə Emin Əfəndiyev təyin edildi.

Qeyd edək ki, Beynəlxalq Bankın Moskva filialı 2001-ci ilin yanvarında yaradılıb. Onun nişanname kapitalı 2,11 milyard rubl təşkil edir. Bankın yeganə təsisçisi və sahibi Azərbaycan Beynəlxalq Bankıdır.

Bir neçə ay əvvəl Rusiya Mərkəzi Bankı Azərbaycan Beynəlxalq Bankının Moskva filialını çirkli pulların yuyulması haqda qanunu pozmaqda ittiham etmişdi. Məlumatda bildirilirdi ki, Azərbaycan Beynəlxalq Bankının Moskva filialı

"Cinayətkar yollarla əldə edilmiş gəlirlərin leqallaşdırılması və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə haqda" Qanunun 15.27-ci maddəsinin 1-ci hissəsini pozmaqda günahlandırılır. Bu qanun pozuntusuna görə bank inzibati məsuliyyətə cəlb edilib və ona rəsmi xəbərdarlıq olunub". Rusiya Mərkəzi Bankının müvafiq qərarı ötən ilin noyabr ayının 7-də qüvvəyə minib.

Rusiyadan Azərbaycana həyata keçirilən pul köçürmələrinin

yansından çoxu Beynəlxalq Bank vasitəsilə köçürülürdü. Bu köçürmələr "IBA Express" sistemi vasitəsilə aparılırdı. Bu sistem çərçivəsində köçürmələrin ümumi illik həcmi 120 milyon dollardan çox idi.

Beynəlxalq Bankın Moskva filialının rəhbəri haqda ilginclik məlumatları hələ işdən çıxarılmasından əvvəl də vardı. İddia olunurdu ki, yaradıldığı vaxtdan Rusiyada yaşayan azərbaycanlılara bankın Moskva filialından ya kredit verilməyib, ya da mürciət edənlərə kreditin əvəzində 10-15 faiz həcmində pul verilib. Beynəlxalq Bankdakı dayağı Cahangir Hacıyev

hesabına F.Abdullayev Bankdan 10 milyon kredit götürüb. Ümumiyyətlə, Moskva filialının məhz Abbas Abbasovla yaxınlığı, hətta ona işlədiyi barədə iddialar çoxdur. F. Abdullayevin "Milyarderlər ittifaqı" adlanan qurumun "kassası" olduğu barədə də xəbərlər vardı.

Məlumatlara görə, Fuad Abdullayevin işdən çıxarılması birbaşa kredit qalmaqla ilə əlaqəlidir. Hətta onun həbs ediləcəyi barədə iddialar var. "Azadlıq" qəzeti yazıb ki, yaxın günlərdə "kredit qalmaqla" ilə bağlı yeni həbslər dalğası başlayacaq. İddialara görə, əsasən Beynəlxalq Bankdan

Fuad Abdullayev

qardaşıdır. Aydındır ki, məhz onun vasitəsilə N.Abbasov Beynəlxalq Bankdan 10 milyon kredit götürüb. Ümumiyyətlə, Moskva filialının məhz Abbas Abbasovla yaxınlığı, hətta ona işlədiyi barədə iddialar çoxdur. F. Abdullayevin "Milyarderlər ittifaqı" adlanan qurumun "kassası" olduğu barədə də xəbərlər vardı.

Məlumatlara görə, Fuad Abdullayevin işdən çıxarılması birbaşa kredit qalmaqla ilə əlaqəlidir. Hətta onun həbs ediləcəyi barədə iddialar var. "Azadlıq" qəzeti yazıb ki, yaxın günlərdə "kredit qalmaqla" ilə bağlı yeni həbslər dalğası başlayacaq. İddialara görə, əsasən Beynəlxalq Bankdan

kredit götürən Cahangir Hacıyevə yaxın şirkətlərin məsul işçiləri cinayət məsuliyyətinə cəlb olunacaq. Qəzet bu şirkətlərin sayının 40-a yaxın olduğunu yazır. Qeyd olunur ki, kredit qalmaqlarının ilk günlərində onlardan çoxunun rəhbəri DIN-in Baş Mütəşəkkil Cinayətkarlığa Qarşı Mübarizə İdarəsinə aparılmışdı. Bəziləri kredit borcunu ödədiyinə görə sərbəst buraxılmışdı. Bəziləri isə hələ də həbsdədir. Möhlət verilən şirkətlər də var. Bildirilirdi ki, artıq onlara verilən müddət başa çatıb. Lakin hələ də kreditlər ödənilməyib. Ona görə də onların həbs olunması barədə qərar verilib. □ "Yeni Müsavat"

Qohumcanlı olmadınsa...

Samir SARI

Uzun illər öncəydi, vaxtaşırı iqtidar adamlarının yerlibazlıq və qohumbazlığından yazılar yazırdım (o vaxtlar bu mövzu indikindən bir neçə dəfə aktual idi). Təvəzökralıqdan kəndimizdəki Qoca-qazan təpəsi qədər uzaq olsa da, deyim ki, bu yazılar xalqımız tərəfindən yaxşı qarşılandı.

"Xalqımız" deyərək, əlbəttə ki, yerlibazlıq, qohumbazlıq edənərdən söhbət getmir. Onlar mənə səmimi qəlbədən nifrət edirdilər, hətta arada qəzətimizin təsisçisinin üstünə şikayətə-filana da gəlirdilər ki, ona da, yerlibazlıqdan yazı yazmasın, bu, bizim heysiyyətimizə toxunur.

Xüləs, həmin ərəfələrdi, bir uzaq qohumumuzun hüzməclisinin bir küncündə yaşama uyğun qohumlarla oturub mollağın dərin məzmunlu çıxışına qulaq asıram və öz aramızda pəsdən söhbət edirik. Söz yazdığım yazılardan düşdü. Birdən qohumlardan həmyaşdım olan biri son yazımı nəzərdə tutaraq soruşdu: "Yazırsan ki, yerlibazlıq, qohumbazlıq pis şeydir. Bax, sabah sənin əlində yaxşı bir vəzifə olsa, mənə babat bir vəzifə verməyəcəksən?"

Sual çox qəti qoyulmuşdu, konkret cavab tələb edirdi. Özü də elə bir vaxt idi ki, birləşmiş müxalifət qüvvələrinin hakimiyyətə gəlmək şansı, müşahidəçilərə görə, 50 faizin üstündə dəyərləndirilirdi.

Sital suala cavab verərkən ağzımı sürüdüüm. Əslində mən ona dərhal, sırf başdan eləmək üçün "niyə vermərəm, vəzifə sənə qurbandır" desəm, o saat deyəcəkdik ki, bəs onda niyə belə yazılar yazırsan, görürsən, vəzifən olsa, sən də qohumbazlıq edərsən. Yox, əgər 24 saat ideya-məfkurə dərddi çəkən inqilabçılar kimi, "xeyr, sənə vəzifə düşmür, çünki layiq deyilsən" desəm, yenə olmazdı, bu gün-sabah seçkidir, bunlar da Allah qoymasa, elektoratdır, acıq edərler.

Ona görə də diplomatik cavab verməyi üstün tutdum, dedim ki, vəzifələri ixtisaslı kadrlara kimin qohumu, haralı olmasına görə vermək düzgün olmaz, hər kəs qabiliyyətinə və bacarığına görə hansısa posta təyin edilməlidir, sənin də bacarığın hansı sahədədirsə, potensialından o sahədə istifadə oluna bilər.

Qohum qane olmadı, sanki adıma yazdığı ərəzinin üstünə dərkənar qoymadan üstünə qaytarmışdım. İnciyəntəhər oldu, hətta bir balaca da hiddətləndi, dedi, bax, ona görə də siz heç vaxt hakimiyyətə gələ bilməyəcəksiz.

Mən də yüngülcə qəzəbləndim, dedim, heç bizə lazım da deyil, hakimiyyətə gəlib sənin kimilərə vəzifə paylayacağısa, elə müxalifətdə qalsaq yaxşıdır.

Amma maşallah olmasın heç, adamlar var ki, əllərinə vəzifə keçəndən sonra nəslində bir başpapaqlı qoymur, hamısına vəzifə verir. İş də yox ha, vəzifə, gəlirli post. Bir ilin içində villa tikdirməyə, cip almağa imkan verən yağlı vəzifə.

Budur, ARDNŞ prezidenti Rövnəq Abdullayevin vəzifəli qohumlarının siyahısını yenə paylaşdıqlar.

Bu arada şirkətin nəyə görə özünə son vaxtlar israrla ARDNŞ yox, SOKAR deməsinin sirrini açım. ARDNŞ abbreviaturasının açması, türkün sözü tühəfidir, belə də açıla bilər: Abdullayev Rövnəqin Dədəsinin Neft Şirkəti.

Təvəzökralıqdan Diyarbəkir mahalı qədər uzaq olsa da, deyim ki, ARDNŞ abbreviaturasının bu variantını ilk dəfə 7 il qabaq qəzətdə mən yazmışam. Mənə də adının çəkilməsini istəməyən həkim dostum Allahverdiyev İmamverdi demişdi (burasını zarafət edərəm, həkim dostumun adını mənədən yalnız içəridə ala bilərlər).

Əslində, son zamanlar populyarlaşan bu ifadə həqiqətə çox yaxındır, bunu Rövnəq müəllimin ARDNŞ-də toplaşan qohumlarının siyahısına baxanda aydın görmək olar.

Təşəvvür edin ki, SOCAR-da İnformasiya Texnologiyaları Departamentinin rəisi də, müavini də, satış direktoru da, Neft Emalı zavodunda qaz və oksigen sektorlarının müdirləri də, "Suraxanı OIL" və "Balaxanıneft" in rəhbərləri də, "EKOL"-un və Neft-Yağ Emalı zavodunun rəisləri də, SOCAR-da demontaj sektorunun, Neft Kəmərləri İdarəsinin rəisləri də, rəisin müavini də, "SOCAR PETROL"-un prezidenti də, şirkətin təchizat departamentinin rəisi də Rövnəq müəllimin qan qohumlarıdır.

Hələ bunlar rəislərdir, üç o qədər başqa qohumlar da gözəgörünməyən işlərdə çalışırlar. Allah iş avandlığı versin, hamısı dövlətçilik üçün, neft strategiyamızın uğur qazanması üçün işləyir.

Mən də o vaxt nahaq yerə qohumumu incitdim, getdi. Hələ də xeyir-şər məclislərində çəp-çəp baxır, elə bil, MTN-də general imiş, sərəncama götürmüşəm, işsiz qoymuşam.

Market və bazarlarda ərzaq və kənd təsərrüfatı məhsullarının qiyməti qalxmaqda davam edir. Az qala bir neçə gün əvvəl alman ərzağı bu gün artıq həmin qiymətə almaq mümkün olmur. Qiymətləri daha yaxından öyrənmək üçün dükən-bazarlara üz tutduq.

Market və bazarlarda alıcılıq qabiliyyəti olduqca aşağı idi. Alıcılar vəziyyətdən narazı idilər. Baş çəkdiyimiz bütün marketlərdə satıcı və alıcı arasında qiymət üstündə aparılan mübahisələrin şahidi olduq. Alıcılar dükənki qiymətlə bu günkü qiymətin fərqli olduğunu deyir və bəzi alıcılar buna etiraz olaraq alacaqları ərzağı almadan mağazanı tərk edirdilər. Satıcılar isə sadəcə olaraq, "hər şeyin qiyməti bahalaşmış" deyərək özlərinə haqq qazandırirdilər.

Bazarda da vəziyyət fərqli deyildi. Qiymətlərə gəlincə isə keçən həftə ilə bu həftədəki qiymətlər arasında ən azı 30 qəpik, ən çoxu isə 3-4 manat fərq vardı. Belə ki, əvvəllər 11 manata satılan 5 kiloluq yuyucu toz indi 14 manata, 5 manata satılan kolbasa 7 manata, 30 qəpiyə satılan yarım litrlik qazlı içkilər isə indi 50 qəpiyə satılırdı. Həmçinin də çayların, şəkər tozunun, qəndin qiymətində 20-30 qəpik artım vardı. Qatığın, südüün qiymətində də 10-30 qəpik arası artım müşahidə etdik. Kənd təsərrüfatı məhsullarına gəlincə isə pomidor 2 manat-2 manat 50 qəpiyə, bibər 5 dənəsi 1 manata, dolmalığ balaca badımcanlar 4 manat, böyük badımcanlar isə 1-2 manat arasında satılırdı. Əvvəllər 6-7 dənəsi bir manata satılan göyörtilləri indi 4-5-i bir manata satılır. Meyvələrə gəlincə, mandarin 1 manat 50 qəpik-2 manat arası, təzə yaşıl alma 2-3 manat, üzüm 2-3 manat arası, armud 4 manata, banan 2 manata, əv-

əvvəl bir dənəsi 20 qəpiyə satılan limon isə 30-40 qəpiyə satılırdı. Qurudulmuş meyvələrdən qurudulmuş alma 3 manata, qurudulmuş ananas 5 manata idi. Təmizlənmiş qoz 16 manat, təmizlənmiş fındıq 11-13 manat, qabığı təmizlənmiş keşyü fındığı 9 manat, fıstıq 14-17 manat, təmizlənmiş badam 15-17 manat, qara kişmiş 8-10 manat, qabıqlı badam 17 manata satılırdı.

İqtisadçı ekspert Azər Mehdiyev bahalaşmaya inhisarçılıq amilinin səbəb olduğunu bildirdi: "Əslində bu məsələ ciddi araşdırma tələb edir. Bu məhsulların hansı ölkələrdən gətirilməsi, gətirilərkən

Bahalaşmanın yeni dalgası başladı

Azər Mehdiyev: "Yoxlamaların aradan qaldırılması müqabilində ölkəyə məhsul gətirilməsində inhisarçılıq qalır"

Azər Mehdiyev

hansı problemlərlə üzləşməsi, gətirilmə qiymətləri ilə bazara çıxarılma qiymətləri arasındakı fərqlər araşdırılmalıdır. Əslində belə bir araşdırılmanın İqtisadi İnkişaf Nazirliyi, İqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyi tərəfindən aparılması vacibdir. Çünki onların əlində bu məlumatlara çıxış imkanları genişdir. Təəssüf ki, bizdə belə araşdırmalar aparılmır. Son zamanlar vətəndaş cəmiyyətinin də bu cür araşdırmalar aparmağa imkanları məhduddur. Bu baxımdan bizim bahalaşma ilə bağlı söyləyəcəyimiz fikirlər yalnız ümumi tendensiyalara söykənir. Bəzən bu tendensiyalarla real proseslər arasında uyğunsuzluqda yarana bilər. Deyilmişdi ki, Azərbaycanda fevral ayındakı devalvasiyadan sonra çox sət nəzarət tədbirləri nəticəsində qiymət artımının qarşısı alındı. Hökumət sünü qiymət artımının qarşısını almaq adı altında faktiki olaraq sahibkarların ziyanına da olsa bu qiymətlərin müəyyən müddətdə saxlanmasına nail oldu. Sahibkarlar hətta qiymətləri qaldırmağa belə çəkinirdilər. Son zamanlar nəzarətin zəifləməsi, qiymət artımının adələşməsi sahibkarlara imkan verir ki, məhsulların qiymətini artırınsın. Çünki böyük

inhisarçılıq mövcuddur. Yeni inzibati tədbirlərin, yoxlamaların aradan qaldırılması müqabilində ölkəyə məhsul gətirilməsində inhisarçılıq qalır. Bu inhisarçılığın qalması da təbii ki, istə-təməz onlara istədikləri qiymətləri diqtə etməyə imkan verir. Yeni burada hələ də fevral ayında keçirilən devalvasiyanın nəticələri öz rolunu oynayır".

İqtisadçı ekspert iqtisadi fəallığı azaldığını da bildirdi: "Diqqət etsək bazarda alıcılıq qabiliyyətinin getdikcə aşağı düşdüyünü görürük. İqtisadi fəallıq da azalır. Əslində bu amillər qiymətləri aşağı çəkən amillərdir. Əgər qiymətlərin qalxması baş verirsə, bu, bilavasitə kəndən gətirilən məhsulların üzərində olmalıdır. Kəndən gətirilən məhsullara əlavə xərclərin qoyulması və yaxud da baha başa gəlməsi səbəbindən baş verən qiymət artımlarıdır. İnhisarçılar sırf öz əllərində olan imkanlardan faydalanaraq qiymətlərin qaldırılması istiqamətində addımlar atırlar. Xüsusilə indiki yoxlamaların aradan qaldırılması fonunda onlar bundan cəzasız qalacaqlarına əmindirlər. Bu proses də özünü göstərməkdədir".

□ Günel MANAFILI

Bank sektorunda ixtisarlər aktuallaşır

Ekspertlər bildirirlər ki, devalvasiya banklara növbəti öldürücü zərbə vura bilər

Ölkənin bank sektoru ağır durumdadır. Əksər ekspertlər bildirirlər ki, bu ilin əvvəlində bank sektorunu haqlayan böhran özünün yeni fazasına qədəm qoyub. Ekspert Samir Əliyevin sözlərinə görə, əmanət və kredit qoyuluşunun zəifləməsi, problemlı kreditlərin artması fonunda kredit təşkilatlarının gəlirləri ilə zərərləri arasında fərqin azalması bankları sət addımlar atmağa məcbur edib:

"Xərclərin optimallaşdırılması adlanan siyasəti çərçivəsində filialların bağlanması prosesinə başlanıb. Belə davam edərsə, bank sektorunda ixtisarlər geniş vüsət alacaq. Hazırda sektorun dayanıqlığı sual altındadır. Mərkəzi Bankın yanından sonra bankların maliyyə dayanıqlığına və məcmu kapitalına dair statistik göstəriciləri, habelə gəlir və xərclərinin mövcud durumu barədə məlumatları dərc etməməsi vəziyyətin gərgin olduğunu deməyə əsas verir".

Ekspertin sözlərinə görə, dərc olunmuş 9 aylıq göstəricilər bank sektorunda pisləşmə tendensiyasını qabarıq göstərir: "Onların bəzilərində diqqət yetirək. Bankların xarici öhdəlikləri 2014-cü ilin noyabından sonra ən aşağı həddə, 6,3 milyard manata düşüb. Kredit qoyuluşu, xüsusilə milli valyutada verilən kreditlərin həcmi kəskin azalıb. Manat kreditlərinin həcmi 2013-cü ilin sentyabrı səviyyəsinə düşüb. Problemlı kreditlər müstəqillik

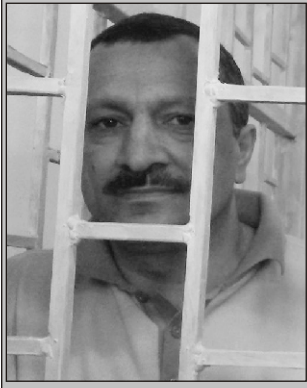
tarixində ən yüksək həddə, 1,4 milyard manata çatıb. Belə kreditlərin payı isə 7,1 faizə çatmaqla, son 11 ilin rekordunu vurub. Beynəlxalq Bankdakı restrukturizasiya olunmuş kreditləri də əlavə etsək, vəziyyətin daha da gərginləşdiyini deyə bilərik".

S.Əliyevin sözlərinə görə, əmanət qoyuluşu devalvasiyadan əvvəlki səviyyəyə qədər azalıb: "Dollarlaşmanın artması nəticəsində manat əmanəti 2015-ci ildə 2.5 dəfə azalmaqla

yanaşı, onun payı 24 faizə düşüb. 2015-ci ilin təkə 3-cü rübündə özəl banklara məxsus ən azı 6 filial bağlanıb. Ləğv etmə prosesində olan bankların sayı 5-dən 7-yə qalxıb. Kredit kartlarının sayı 2014-cü ilin may ayından bəri ən aşağı həddə, 1,13 milyona düşüb. Plastik kartlarla aparılan əməliyyatların həcmi 2015-ci ilin yanvarından sonra ən aşağı həddə, 962 milyon manata düşüb".

Ekspert qeyd edib ki, oxşar problemlər bank olmayan kredit təşkilatlarında da müşahidə edilir: "Mərkəzi Bankın komissiyası haqlarının və faiz dərəcələrinin yuxarı həddinə tətbiq etdiyi limit daha çox həmin kredit təşkilatlarına zərbə vurub. Pul bazasının məhdudlaşdırılması, büdcə xərcləmələrinin azaldılması, iş yerlərinin bağlanması fonunda əhalinin gəlirlərinin azalması bank döviyyəsinə və kreditləşməni kəskin azaldıb. Üstəgəl, problemlı kreditlərin artması bankların gəlirlərini əhəmiyyətli dərəcədə azaldıb, zərərini isə artırıb. Banklar hələ ki filialların birləşdirilməsi, işçilərin sayının ixtisarı hesabına xərcləri azaltmağa müvəffəq olub. Ancaq ixtisarlardan başa çatdığını söyləmək olmaz. Proses davam edəcək və daha geniş vüsət alacaq".

□ RÖYA

Avropa Məhkəməsindən Tofiq Yaqublu ilə bağlı önəmli qərar

Avropa İnsan Haqları Məhkəməsi dünən vicdan məhbusu, Müsavat başqanının müvini Tofiq Yaqublu ilə bağlı qərar qəbul edib. Bu haqda Tofiq Yaqublunun vəkil Nəmet Kərimli məlumat verib. Məhkəmə Beynəlxalq İnsan Haqları Konvensiyasının 5-ci maddəsinin - azadlıq hüququnun pozulmasını tanıyıb. Qərara əsasən Tofiq Yaqublu dərhal azad edilməli, ona təzminat olaraq 24 000 avro ödənilməlidir.

Qeyd edək ki, Tofiq Yaqublu 2013-cü ildə qanunsuz olaraq həbs edilmişdi, onun barəsində 5 il müddətinə azadlıqdan məhrum etmə hökmü çıxarılmışdı.

Parlament seçkiləri bitəndə, 35 sayılı Xətai üçüncü seçki dairəsinin namizədləri olan Ümid Partiyasının sədri İqbal Ağazadə və ASDP sədri Araz Əlizadə arasında gərginlik davam edir.

Yayılan məlumatlara görə, İqbal Ağazadə və onun yaxınları ilə mübahisələrə səhəti dözməyən Araz Əlizadə bərk xəstələnərək yatağa düşüb. Eyni zamanda ictimaiyyətdə yayılan başqa bir məlumatda bildirilir ki, Araz Əlizadə mətbuata açıqlama vermək istəmədiyi, bu proseslərdən kənar qalmaq istədiyi üçün yaxınları vasitəsilə bu cür məlumatlar yayıb.

Məsələ ilə bağlı "Yeni Müsavat" a İqbal Ağazadənin müavini Ənvər Ağazadə danışdı. O bildirib ki, Araz Əlizadə ilə münasibətlərində heç bir gərginlik olmayıb:

MSK 35 sayılı Xətai III seçki dairəsi ilə bağlı dediyindən dönmədi

İqbal Ağazadə: "Seçkinin qalibi faktiki olaraq, bizik"

Noyabrın 1-də keçirilən seçkilərdə ən çox müzakirə olunan və gündəmdə qalan dairə 35 sayılı Xətai 3-cü seçki dairəsi oldu. Hazırda dairədəki nəticələr ətrafında başlayan proses hər gün yeni məcraya qədəm qoyur. MSK tərəfindən Azərbaycan Sosial-Demokrat Partiyasının sədri Araz Əlizadənin qələbəsi elan olunsa da, digər iddiaçı Ümid Partiyasının sədri İqbal Ağazadə nəticələrin saxtalaşdırıldığını bildirmişdi.

İ.Ağazadə üç məntəqədən protokolları əldə edə bilmədiyini, məhz bu məntəqələr üzrə A.Əlizadəyə 2800 səs yazıldığı-

nı və bunun hesabına onun qalibi elan olunduğunu bəyan etmişdi.

Mərkəzi Seçki Komissiyasının saytında 35 sayılı dairə üzrə nəticələr sifirlənib. Bu isə dairənin nəticələrinin yaxın günlərdə ləğv olunacağı anlamına gələ bilər.

Məsələ ilə bağlı İ.Ağazadə ilə əlaqə saxladıq. Partiya sədri məlumatın doğru olduğunu bildirdi: "MSK-nın saytında dairənin nəticəsi sifirlənərək silinib. Bu məlumat doğrudur. Dairənin nəticələrinin ləğv olunması barədə bir söz deyə bilmərəm. Əlimizdə olan faktlar hesab edirəm ki, kifayət qədər müsbət rol oy-

nayacaq. Mübarizəmizi davam etdirəcəyik. Əlimizdəki protokollarla seçkini udmuşuq. Seçkinin qalibi faktiki olaraq, bizik. Üç məntəqə ilə bağlı iddiamız davam edir. Bundan başqa, bütün dairə üzrə olan protokollarla bağlı iddiamız var. Sona qədər iddiamızı davam etdirəcəyik."

MSK-nın mətbuat xidmətinin rəhbəri Şahin Əsədlinin müsavət.com-a verdiyi məlumata görə, bütün bu deyilənlər həqiqətə uyğun deyil, sözügedən seçki dairəsi ilə bağlı yekun nəticələr MSK-nın saytında mövcuddur.

□ Cavansir ABBASLI

Ümid Partiyasından Araz Əlizadə

"Müəmmasına dair açıqlama"

"Şikayətlərimizi vermişik və onların nəticələrini gözləyirik"

"Araz Əlizadə ilə heç bir qalmaqal yaşamamışıq. Biz çox normal bir şəkildə, hüquq müstəvisində öz mübarizəmizi aparırıq. Miting etmirik, hər hansı bu formada aksiya keçiririk ki, nə isə deyələr. Şikayətlərimizi vermişik və onların nəticələrini gözləyirik. Seçki günü də nə Araz Əlizadə, nə

də onun nümayəndələri məntəqələrdə olmadılar. Yəni seçki məntəqələrində də elə bir gərginlik müşahidə olunmayıb. Sadəcə, sonda seçkinin nəticələri ilə bağlı protokollar dəyişdirilib. Biz də bununla bağlı şikayətimizi etmişik. Araz Əlizadənin də səhhətində problem yaranıbsa, Allah şəfasını

versin. Bunun bizimlə heç bir əlaqəsi yoxdur. Allahın işinə qarışa bilmərik. Araz Əlizadə haqqında yayılan bu xəbərini həqiqət olub-olmaması ilə bağlı biz heç bir fikir bildirə bilmərik. Bunu nə məqsədlə yayırlarsa, o da mənə məlum deyil. Seçkinin nəticələri ilə bağlı da Mərkəzi Seçki Komissiyasında şikayətimizə baxacaqlar. Ondan sonra daha dəqiq məlumat verəcəyik."

□ Əli RAİS

"Yaxın günlərdə Bakıya dönəcəyəm"

Rza İbadov: "Mən son 10 ildə xarici ölkədə yaşasam da həmişə prezident İlham Əliyevə sadıq olmuşam"

"Mənim üzərimdən axtarış qərarının götürülməsinə görə cənab prezident İlham Əliyevə öz dərin minnətdarlığımı bildirirəm. Həmçinin bu işdə köməyi keçmiş hər kəsə təşəkkür edirəm".

Modern.az saytı xəbər verir ki, bu sözləri strateq.az-a açıqlamasında Milli Məclisin sabiq deputatı, hazırda Londonda yaşayan Rza İbadov bildirib.

R. İbadov bəyan edib ki, bu illər ərzində Azərbaycandan kənarda yaşasa da həmişə dövlət başçısına sadıq olub. "Mən son 10 ildə xarici ölkədə yaşasam da həmişə prezident İlham Əliyevə sadıq olmuşam. Son 25 il ərzində içində olduğum siyasi proses-

lərdə həmişə bu xətti yürütmüşəm",- deyər R. İbadov vurğulayıb.

Keçmiş deputat Azərbaycana dönməyə hazırlaşır. Onun sözlərinə görə, yaxın müddət ərzində vətənə qayıdacaq. "1-2 həftəyə Bakıya qayıdacağam",-deyər R.İbadov vurğulayıb.

Qeyd edək ki, sabiq deputat barəsində olan axtarış işinə Nəsimi Rayon Məhkəməsinin 27 oktyabr 2015-ci il tarixli qərarı ilə xitam verilib.

Rza İbadov

Sabiq deputat Cinayət Məcəlləsinin 148-ci (təhqir) və 147.2-ci (ağır və ya xüsusi ilə

ağır cinayətdə ittiham etməklə böhtan atma) maddələri ilə təqsirlə bilinirdi. Rza İbadov 1966-cı ildə Naxçıvanda anadan olub. O, 1991-ci ildə Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinin tarix fakültəsini bitirib. 1990-1995-ci illərdə Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin üzvü olub, eyni zamanda Gənclər və idman komissiyasının sədri işləyib.

1995-2000-ci illərdə isə Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin üzvü, Beynəlxalq Münasibətlər və Parlamentlərarası əlaqələr komissiyasının sədri olub.

O, Londonda yerləşən ABŞ-ın Huron Universitetində beynəlxalq münasibətlər üzrə magistr, sonra Fransa Beynəlxalq Münasibətlər institutunun nəzdində fəaliyyət göstərən Strateji və Diplomatik Tədqiqatlar Mərkəzində beynəlxalq münasibətlər üzrə doktorluq dərəcələri alıb.

Milli və siyasi maraqlar deyəndə...

Hüseyinbala SƏLİMOV

Bəli, biz istəsək də, istəməsək də və nə qədər prosesləri öz iradəmizə tabe etməyə çalışsaq da, onları istədiyimiz istiqamətə yönəltməyə cəhd etsək də, baxıb görürsən ki, yox, zamanın öz hökmü var, zaman öz hökmünü diqtə edir...

Hər dəfə metroda stansiyaların adları ingilis dilində elan ediləndə düşünürəm ki, hakimiyyət özünü hifz etmək üçün çox yerə meyl edə bilər, amma hara meyl etsə də, zamanla hesablaşmaq zorundadır. Zamanın əqrəbi isə fərqli bir istiqamət göstərir, hər halda, bu istiqamət Rusiya deyildir...

Amma bizim hakimiyyət Rusiyaya seçdi. Düşünürük ki, bu da müvəqqəti olacaq, təbii ki, əgər indi qlobal dünya bazarındaki tendensiya davam edərsə və enerji daşıyıcılarının qiyməti aşağı düşərsə...

O vaxt ölkənin böyük ehtimalla konkret kreditlərə ehtiyacı olacaq. Kreditləri isə müəyyən şərtlər müqabilində verirlər...

Hətta belə olmasa da, neftin qiyməti yenidən qalxmağa başlasa belə, əgər qazı nəzərə almasaq, ölkənin neft ehtiyatları tükənmək üzrədir. Bu isə o deməkdir ki, ölkə bütün digərləri kimi beynəlxalq maliyyə institutlarının qapısını kəsdirəcək. Təbii ki, biz heç də bu ölkəyə qara günlər arzulamaq niyyətində və zorunda deyilik. Kaş ki, hər şey yaxşı sovuşsun, insanlar rahat yaşasın...

Amma bir faktıdır ki, hakimiyyət Qərbi seçmədi. Ona görə seçmədi ki, Qərbin demokratiya və siyasət institutları ilə bu hakimiyyətin problemləri yaranıb, elə bu səbəbdən də Qərbdən kənara çəkiliblər...

Bəli, indi bizə maraqlı gəlir ki, görən, Rusiya Xəzərin üstündən Suriyadakı İŞİD mövqelərini raket atəşinə tutarkən bizim hakimiyyətin razılığını alıbmı?..

Fəqət, yada salağ ki, axırıncı prezident seçkisi zamanı bu hakimiyyətə dəstək vermək üçün V.Putin az qala bütün donanmanı Bakı limanına yeritmişdi. Elə o vaxtlar söhbət düşəndə ki, kimlər daha çox rusofildir və Rusiyanın dəstəyinə söykənir, deyirdik ki, Xəzərdəki mənzərəyə baxın, onda hər şey sizə aydın və anlaşılıqlı olacaq...

Doğrusu, indi də özümüzü inandırmağa çalışırıq ki, yox, sadəcə, bizə belə gəlir, hər şey reallıqda daha mürəkkəbdir. Amma baxıb görürsən ki, yox, elə şeylər var ki, onları görməmək tamamilə mümkünsüzdür...

Amma siyasət siyasətdir. Həyat davam edir. Ona görə də Azərbaycan ətrafındakı geosiyasi teatra ötəri bir nəzər salmaq istədik. İndi ətrafda bir az fərqli vəziyyət yaranır...

Təbii ki, mən ilk növbədə İranı nəzərdə tuturam. Bu yaxınlarda dedilər ki, Qərb bu ölkəyə qarşı tətbiq olunan sanksiyaları götürməyə başlayıb. Ona görə də İran bölgədə yeni geosiyasi vektor kimi təzahür edir...

Belə mənzərə Azərbaycana nə vəd edir? Burada iki detallı vurğulamaq lazım gələcək. Birincisi, İran özünün Qərblə problemlərini daim Azərbaycanla paylaşmaq və onu öz problemlərinin orbitinə cəlb etmək istəyirdi. Bəli, indi bu təhlükə bir az sovuşub. Düzdür, İranda antiqərb, antiABŞ ritorikası hələ səngiməyib. Bu yaxınlarda ölkənin ali dini rəhbəri Ə.Xaməneyi ABŞ-la nüvə danışıqlarından savayı bütün danışıqları yasaq etmişdi...

Bu, onu göstərir ki, problem hələ özünü tükəndirməyib. Elə ABŞ və digər Qərb dövlətləri də İran rejimini hələ axıradək, necə deyirlər, həzm etməyiblər, bilavasitə bu ölkədəki siyasi rejimlə bağlı tətbiq olunan sanksiyaları götürmək niyyətində deyillər...

İran rejimi isə qalır. Onun dəyişməsi və yaxud transformasiya olunması hələki müzakirə predmeti deyil... Azərbaycanla bağlı illəşgillər üçün də problem yaradan detallardan biri budur və heç kim üçün sirr deyil ki, İran bir ideoloji dövlətdir, özünün ideologiyasını və siyasi sistemini Azərbaycanda da yaymağa cəhd edir...

Ona görə də geosiyasi səhnəyə baxanda görürsən ki, vəziyyət bəzilərinin düşündüyü qədər də primitiv və ya sadə deyildir. Bu səhnədə Azərbaycanın dostu yoxdur. Bəli, Azərbaycan hakimiyyətinin dostları var, amma gəl ölkənin dostları yoxdur...

Bəlkə də kimse düşünür ki, Azərbaycan o qədər kiçik dövlətdir ki, onun milli maraqlarını hakimiyyətin milli maraqları içərisində əritmək olar... Amma belədirmi? Təbii ki, yox. Ola bilsin, dövlətlərin coğrafi ölçüləri onların milli maraqlarının çevrəsini bir az daraldır. Amma milli maraqlar həmişə hansısa siyasi qüvvənin maraqlarından daha üstün, geniş və önəmlidir. Fəqət, bizlər o qədər biganələşmişik ki, qətiyyətlə bunun fərqi deyilik. Elə ölkəyə də milli kimliyimizin ünvanı və mənəvi kimi deyil, az qala bir mehmanxana kimi baxırıq...

Meşədə azanların qışqırığı

Zamin Hacı
zaminhaci@gmail.com

Ölkədə məhkəmə kompleksləri açmaqla deyil, azərbaycanlıların hüquq-mühafizə orqanlarına etibarını sıfırdan da aşağıdır. Mənfidir, riyazi dildə yazsaq.

Örnek üçün, MTN şefi işdən çıxarıldıqdan sonra mətbuat səhifələri, xəbər lentləri haqqı pozulan insanların ah-nələri ilə dolub daşmaqdadır. Biri deyir, mənə MTN-ə aparıb soydular, o biri deyir, atamı öldürdülər, üçüncüsü yazır ki, çəkistlər babalarımın qəbirələrini ekskavatorla dağıdıb qızıl axtarırdılar. Açıq yazsaq, goreşənlik edirmişlər. Bəzən görürsən hansısa xırda cinayətqar qəbiristanlıqdan məhəccər söküb satdığı yerdə tutulur, bunun videosunu efirə verirlər, telekanalizasiya zəhmətkeşləri də dəhşətli cinayət aşkarlamış peşəkar ədəsiylə yazığı qınayırlar, amma burda MTN-in bütöv bir qədim qəbiristanlığı eşməsindən söhbət gedir ey!

Yaxşı, bu qədər cinayət işi olan halda niyə başqa orqanlar susublar? Niyə bu adamların dərdinə polis, prokurorluq, icra hakimiyyəti, məhkəmələr əlac etməyibdir? Özümlü avam yerinə qoyub hesab edək bu işlərin hamısını Eldar Mahmudovun "riyakar bandası" təkbaşına törətdir. Bəs ən azından qanunlara nəzarət funksiyası olan prokurorluq nə edib? Bu qədər insanın qışqırtısını eşitməyiblər?

Hesab edək MTN günahsız adamları zindana salırdı. Bəs məhkəmə hakimlərinin hökmləri nə olsun? Onları da qovdarovlar imzalamayıb axı.

İki gün qabaq xəbər lentində kədərli bir ailə faciəsi haqda oxudum. Qadınla kişi boşanıblar, iki uşaq ananın yanında qalıb. Uzun müddət keçsə də ata sayılan yaramaz bu uşaqlara aliment ödəməyib. Qadın şikayət edib. Polis atanı 15-20 günlük həbsə atıb. Həbsdən çıxan kişi qırığı qısa məqsədiylə dərhal gedib ananı öldürüb. İndi bu debil həbsdə (oxuculardan üzr istəyirəm, söyməyə bilmədim), ana da ölüb, iki balaca uşağa kim baxacaq? Onların axırı nə olacaq?

Məncə bu vəziyyətin yaranmasında polisin də böyük suçu var. Axı polis təkə ölüm baş verəndən sonra kimisə tutmaq üçün deyil. Profilaktika deyilən bir şey də var. Cinayətləri önləmək tədbirləri görülməlidir. Yazdığım halda isə daha çox provokator rolunu oynayıblar.

Başqa bir olay Astarada yaşanıb. Məktəbli uşaq meşədə azıb, itib. Yalnız 6 gündən sonra yolu tapıb evə qayıda bilib. Region TV-lərindən birində - Kəpəz TV-də bu haqda süjet verilməmişdi. 11-ci sinifdə oxuyan (Allah kəssin belə oxumağı - izahı növbəti abzasda) uşaq deyirdi ki, həmin günlər qoz yeyib aclığını dəf edib, gecələr ağacda yatmış, çox qorxubmuş.

Az qala "milli Mauqli"-mizə çevriləcək bu fağır oğlanın əhvalatında mənə başqa detal düşündürdü: reportajdan belə çıxırdı ki, uşaq bir həftəyə yaxın yoxa çıxsada onu heç kim axtarmırmış! Nə polis, nə FHN, nə məktəb, nə də valideynlər! Elə bil uşağın 6 gün gecə-gündüz evə gəlməməsi çox təbii haldır. Əgər uşağın valideynlərində hüquq-mühafizə orqanlarına inam, etimad olsaydı yəqin dərhal xəbər verərdilər. İndiki halda isə adamlar qorxublar: "Sahə müvəkkili gələcək, bizi sıxışdırıb pul istəyəcək. Sonra aylarla prokurorluq yolunda qalacağıq. Deyəcəklər, uşağa neyləmişiniz ki, evdən qaçıb. Azdığını kimə sübut edəcəyik? Bunlar söz qanırlar? Ona ver, buna ver... Ondansa sakit oturaq, bəlkə uşaq özü qayıtdı gəldi. Ya mədət. Ay arvad, heç kənd adamlarına da deməyin, söz ora-bura çıxmasın".

Bunu yazsa-yaza yadıma oxşar vəziyyət haqda lətifə düşdü. Bir nəfər meşədə azır, gecə qaranlıq düşür, bu da qorxusundan "Kömək edin, kömək edin!" qışqıra-qışqıra qaçır. Birdən görür kimsə əlini çiyinə qoydu. Dönür baxır ki, yekə, qıllı bir ayıdır, özü də qış yuxusundan vaxtsiz durmuş kimi sifətindən zəhrimar yağır. Ayı deyir: "Nə olub, adə, yekə kişisən, nə üçün qışqırırsan?". Adam titrəyər-titrəyər deyir: "Köməyə çağırırdım, dedim bəlkə kimsə səsimi eşidər, gələr". Ayı deyir: "Bax, mən eşitdim gəldim, xeyrin oldu?".

NATO-nun Baş katibi Yens Stoltenberq deyib ki, son on ildə alyansın keçirdiyi ən genişmiqyaslı hərbi təlimlər müttəfiq ölkələr və mümkün düşmənlərə aydın siqnaldır.

Keçən ay başlayan və üç həftə sürəcək təlimlərdə 30 üzv və tərəfdaş ölkənin daxil olduğu NATO-nun 30 mindən çox əsgəri iştirak edir. Hərbi qüvvələr İtaliya, İspaniya və Portuqaliya-da intensiv təlimlər keçirir.

"NATO qarşılıq axtarmır, lakin biz bütün müttəfiqlərimizi müdafiə etmək üçün hazırıq", -deyə o bildirib.

Çərşənbə günü vertolyotlar və tankların müşayiəti ilə yüzlərlə əsgər təlimlərinin bir hissəsi olaraq İspaniyanın şimal-şərqində San Qreqario bazasında hərbi hücumun simulyasiyasında iştirak edib.

NATO bildirib ki, 12 üzv ölkənin hərbi qüvvələri girovların xilas edilməsi, sahələrin minalardan təmizlənməsi və quru qüvvələrin hücumları kimi hücum əməliyyatlarında iştirak edib. Alyans bildirib ki, təlimlər zamanı ABŞ-in 500 nəfərlik desant qrupu Şimali Karolina ştatında yerləşdiyi Fort Braqq bazasından birbaşa uçaaraq təlimlərə qatılıb.

Yens Stoltenberq bildirib ki, NATO Avropada Təhlükəsizlik və Əməkdaşlıq Təşkilatı ATƏT-ə bütün üzv ölkələr, habelə Rusiya da daxil olmaqla dünyanın başqa ölkələrindən müşahidəçiləri təlimlərə dəvət edib.

NATO Rusiyanı hədələdi

Yens Stoltenberq: "NATO qarşılıq axtarmır, lakin biz bütün müttəfiqlərimizi müdafiə etmək üçün hazırıq"

Oktyabrın 19-da başlayan NATO təlimləri noyabrın 6-na qədər davam edəcək. Təlimlərdə 230 hərbi birləşmə, 140-dan çox hərbi təyyarə və 60-dan hərbi gəmi iştirak edir. (amerikaninsesi.org)Yens Stoltenberq deyib ki, son on ildə alyansın keçirdiyi ən genişmiqyaslı hərbi təlimlər müttəfiq ölkələr və mümkün düşmənlərə aydın siqnaldır.

Keçən ay başlayan və üç həftə sürəcək təlimlərdə 30

üzv və tərəfdaş ölkənin daxil olduğu NATO-nun 30 mindən çox əsgəri iştirak edir. Hərbi qüvvələr İtaliya, İspaniya və Portuqaliyada intensiv təlimlər keçirir.

"NATO qarşılıq axtarmır, lakin biz bütün müttəfiqlərimizi müdafiə etmək üçün hazırıq", -deyə o bildirib.

Çərşənbə günü vertolyotlar və tankların müşayiəti ilə yüzlərlə əsgər təlimlərinin bir hissəsi

olaraq İspaniyanın şimal-şərqində San Qreqario bazasında hərbi hücumun simulyasiyasında iştirak edib.

NATO bildirib ki, 12 üzv ölkənin hərbi qüvvələri girovların xilas edilməsi, sahələrin minalardan təmizlənməsi və quru qüvvələrin hücumları kimi hücum əməliyyatlarında iştirak edib. Alyans bildirib ki, təlimlər zamanı ABŞ-in 500 nəfərlik desant qrupu Şimali Karolina ştatında yerləşdiyi Fort Braqq bazasından birbaşa uçaaraq təlimlərə qatılıb.

Yens Stoltenberq bildirib ki, NATO Avropada Təhlükəsizlik

ve Əməkdaşlıq Təşkilatı

ATƏT-ə bütün üzv ölkələr, ha-

belə Rusiya da daxil olmaqla,

dünyanın başqa ölkələrindən

müşahidəçiləri təlimlərə dəvət

edib.

Oktyabrın 19-da başlayan

NATO təlimləri noyabrın 6-na

qədər davam edəcək. Təlimlər-

də 230 hərbi birləşmə, 140-dan

çox hərbi təyyarə və 60-dan

hərbi gəmi iştirak edir. (ameri-

kaninsesi.org)

Politoloqdan pessimist yanaşma

Elxan Şahinoğlu: "Qarabağ məsələsində nə Rusiya, nə də Qərbdən mədət ummalıyıq..."

"Avropa Şurası məruzçisi Robert Valterin "Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ və digər işğal altındakı ərazilərində zorakılığın artmasına dair" hazırladığı hesabatında Ermənistanın işğal altındakı torpaqları boşaltması tələbini gündəmə gətirməsi gözlənilən idi". Bunu "Atlas" Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri Elxan Şahinoğlu AŞ PA-nın Siyasi Məsələlər Komitəsində dünən qəbul edilən sənədi qəzetimizə şərh edərkən bildirdi.

Onun sözlərinə görə, AŞ PA bütün digər qətnamələrində Azərbaycanın ərazi bütövlüyü prinsipindən çıxış etdiyindən, Ermənistan qurumunda Dağlıq Qarabağla bağlı yaradılan alt komissiyasının işinə qatılmaqdan yayınır: "Çünki bilir ki, AŞ PA üçün önəmli olan üzv ölkələrin ərazi bütövlüyüdür. Doğrudur, AŞ PA Azərbaycanda insan haqları və demokratiya ilə bağlı tənqidi qətnamələr qəbul edir. Ancaq axı bizim üçün önəmli olan Qarabağdır. Bu məsələdə isə AŞ PA birmənalı olaraq Azərbaycanın ədalətli mövqeyini dəstəkləyir".

AŞ PA-nın belə prinsipial mövqedən çıxış etdiyi bir dövrdə Rusiya sülhməramlılarının "KTMT bayrağı" altında Qarabağda yerləşdirilməsi barədə xəbərlər də intensiv şəkildə alıb. E.Şahinoğlu bu xüsusda Ermənistan mediasında KTMT-nin baş katibinin müavini Valeri Semerikovun bir müddət öncə İrəvanda verdiyi açıqlamaya diqqət çəkdi: "Rusiyalı rəsmisi guya deyib ki, "bizim təşkilat yalnız KTMT-yə üzv ölkələrin ərazisində deyil, ondan kənar da sülhməramlı missiya yerləşdirə bilər bilər və bu sırada Dağlıq Qarabağ da var". Bu açıqlamanın dəqiqləşdiril-

məsinə ehtiyac var. Çünki xəbəri Ermənistanın "Aykakan Jamanak" qəzeti yayıb. Ermənistan mediası isə adətən başqalarının Azərbaycan haqqında açıqlamalarına "zəruri əlavələr" edir. Dəfələrlə olub ki, Rusiya və Qərb rəsmiləri və diplomatları İrəvanda dediklərinin yanlış yayındığını bildirərək, fikirlərinin doğru çatdırılmamasından şikayət ediblər. Buna baxmayaraq, bütün hallarda rəsmi Bakı rusiyalı rəsminin belə bir açıqlama verib-vermədiyini aydınlaşdırmalıdır. Əgər KTMT Semerikov həqiqətən təşkilatın Dağlıq Qarabağ sülhməramlı qüvvələr göndərilməsi mümkünlüyünü dilə gətiribsə, ona müvafiq cavab verilməlidir. Birincisi, Azərbaycan KTMT üzvü deyil və Azərbaycanın razılığı olmadan bu təşkilat Dağlıq Qarabağda silahlı qüvvələrini yerləşdirə bilməz. İkincisi, KTMT dedikdə Rusiya başa düşülür. Rəsmi Bakı isə Dağlıq Qarabağda yalnız Rusiya "sülhməramlılarının" yerləşdirilməsinə razılığa bilməz. Bu, faktiki, Dağlıq Qarabağın itirilməsinə gətirib çıxaraacaq. Təşkilatın silahlı qüvvələrində quruma daxil olan Qazaxıstanın, Belarusun və Qırğızıstanın silahlı qüvvələri də önəmli

paya malik olsaydı, onların Dağlıq Qarabağda yerləşdirilməsinə müzakirə etmək olardı. Çünki adıçəkilən hər bir dövlətin Azərbaycana tərəfdaş münasibətləri var və bu dövlətlər Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü dəstəkləyirlər. Rusiya "sülhməramlılarının" Dağlıq Qarabağda yerləşdirilməsi 1994-cü il ATƏT-in Budapeşt sammitinin qətnaməsinə də ziddir. Həmin sammitin qərarına görə, Dağlıq Qarabağda hər hansı dövlətin sülhməramlı qüvvələrinin nisbəti ümumi sayın 30 faizini aşmamalıdır. Daha sonrakı qərarla görə isə sülhməramlı qüvvələr işçərində maraqlı (həmsədr) dövlətlərin - Rusiya, ABŞ və Fransanın silahlı qüvvələri olmalıdır. NATO illərdir Dağlıq Qarabağ məsələsində Azərbaycanın mövqeyini müdafiə edir, ərazi bütövlüyü prinsipini ön plana çəkir".

Politoloq xatırladı ki, NATO Parlament Assambleyasında da işğal altındakı Azərbaycan torpaqlarının boşaldılması

vacibliyi vurğulanır: "ATƏT-in demədiyini NATO bildirir. Elə tək bu amilə görə Azərbaycan NATO ilə əməkdaşlığı genişləndirməyə çalışmalıdır. Məhz bu səbəbdən Qarabağ məsələsində NATO ilə Rusiyanın mövqeləri üst-üstə düşür. Hələ heç bir rusiyalı rəsminin dilindən "işğal altındakı torpaqlar boşaldılmalıdır" fikrini eşitməmişik. Bununla belə, Qarabağ məsələsində NATO ilə Rusiyanın toqquşacağını proqnozlaşdırmıram. Çünki təəssüflə qeyd etməliyəm ki, həm Qərb dövlətləri, NATO, həm də Rusiya üçün münasibətlərdə əlavə problem yaşamaq istəmir. Ona görə də Qarabağ məsələsinin həllində biz nə Rusiya, nə də Qərbdən mədət ummalıyıq. Özümlü hərəkətə gəlməsək, başqa bir qüvvə bizim əvəzimizə problemi həll etməyəcək".

□ E.PASASOY

Azərbaycanda keçirilmiş 1 noyabr parlament seçkilərinə Qərb paytaxtlarından reaksiyalar gəlməkdədir. Rəsmi Bakı üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edən ABŞ Dövlət Departamentinin mövqeyi isə özünü çox gözəltməyib.

Departamentin açıqlamasında Azərbaycan hökumətinin ATƏT-in Demokratik Təsisatlar və İnsan Hüquqları Bürosunun (DTİHB) seçkilərə lazımı sayda müşahidəçinin gəlməsinə imkan verməməsindən, buna görə də ATƏT-in seçkiləri müşahidə etmək imkanı olmamasından təəssüf ifadə olunub. "ATƏT-in iştirakı olmadan biz fundamental azadlıqlara qoyulan məhdudiyyətlərin aradan qaldırılmasına dair bu qurumun əvvəlki məsləhətlərini icra etməkdə Azərbaycanın irəliləyişə nail olduğunu deyə bilmərik. Ölkədə məhdud siyasi mühit olmasına dair narahatlığımız davam edir və biz Azərbaycan hökumətini sərbəst toplaşma, birləşmə azadlıqlarına, ölkənin beynəlxalq öhdəliyi olan fikir azadlığının, o cümlədən media azadlığının təmin edilməsinə hörmətlə yanaşmağa, həmçinin bu istiqamətdə DTİHB də daxil olmaqla, ATƏT-lə işləməyə çağırırıq. Biz Azərbaycan hökuməti və xalqı ilə güclü, sabit, demokratik və firavan gələcək qurmaq istiqamətində işləməyə sadıq qalırıq", - deyər açıqlamada qeyd olunur. Göründüyü kimi, Vaşinqton narahatlığını ifadə etməklə yanaşı, əməkdaşlığa üstünlük verdiyini də gizlətmir. Azərbaycanın sanksiyalara məruz qoyula biləcəyi barədə iddialara rəğmən Vaşinqton Bakıya əməkdaşlığı davam etdirməyi təklif edir.

Qeyd edək ki, bundan önce ABŞ-in ölkəmizdəki səfiri Robert Sekuta da olduqca ehtiyatlı açıqlaması ilə diqqət çəkib. Diplommat deyib ki, ABŞ Azərbaycan parlamentini ilə əməkdaşlığı davam etdirəcək. Cənab Sekutanın seçki ərafəsi müxalifətlə təmaslarını xatırlasaq, onun açıqlamasında müxalifətin aparıcı partiyalarının seçkidə iştirak etməməsi, yaxud mandat qaynamaması barədə heç nə deyilməməsi ziddiyyətli suallar doğurur.

Bəzi ekspertlər hesab edir ki, Amerika səfirinin son dərəcə ehtiyatlı mövqeyi bundan əvvəlki illərdə bəzi Amerika səfirləri ilə Azərbaycan hakimiyyətinin sət münasibətinin olmasından qaynaqlanır. Bu səbəbdən də səfir maksimum ölçülü-biçili davranır.

ABŞ-in Azərbaycanla bağlı ziddiyyətli mövqeyini şərh edən "Turan" informasiya agentliyinin direktoru Mehman Əliyev "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, bu mövqə Vaşinqtonun Azərbaycandakı parlament seçkilərinin nəticələri ilə barışdığını təsdiqləyir: "ATƏT-in və ABŞ-in seçkilərdə iştirak etməməsi də əslində seçkinin bu formada keçirilməsinə razılıq verilməsi demək idi, əvvəldən faktla barışmağın nəticəsi idi. Sadəcə olaraq, sonrakı qiymətləndirmələrin hamısında "təəssüf" məsələsi var, qınaq, sət ifadələr yoxdur. Yəni müşahidə yoxdursa, deməli, qınaqlar da olmayacaq. Eyni zamanda rəylər

qarşılıqlı şəkildə açıqlanması barədə razılışma əldə olundu. Bu, Amerikanın beynəlxalq sistemidir. ABŞ-da qanun qəbul olunub ki, hansı ölkələrdə onun vətəndaşları çalışırsa, mütləq həmin ölkələr bu insanların əldə etdiyi gəlirlə bağlı məlumat verməlidir. Azərbaycanda bu qanun bir neçə il əvvəl qəbul olunub, 2013-cü ildə onun icrası başlamalıydı, lakin 2014-ə qədər uzatdıq, hətta sanksiya hədələri də oldu. Yalnız keçən ilin

ABŞ-dan seçki ilə bağlı

ziddiyyətli mövqelər:

Morningstar dinləmə keçirir

"Demokratiyanın beşiyi" seçkilərlə bağlı "təəssüf"ünü bildirir, "narahatlıq" keçirir, dinləmələrə qərar verir, ancaq əməkdaşlıq da edir

belə də olmalıydı. Bunlar deyər bilməz ki, seçki çox gözəl keçdi. Siyasi mövzuda problemlər, sadəcə olaraq, ona görə xatırladılır ki, yaxşı, seçki ötürü keçdi, ortadakı problemləri həll etmək lazımdır. Yəni demək istəyirlər

Mehman Əliyev: "Amerika Bakı ilə üç məsələdə razılışıb"

ki, biz növbəti addımların atılacağına gözləyirik. Ümumi mesaj bundan ibarətdir".

M.Əliyev ABŞ-in Azərbaycandakı səfirliyinin ehtiyatlı mövqedən çıxış etməsini anlaşılan sayır: "Ehtiyatlı mövqə onunla bağlıdır ki, yaxın gələcəkdə hansı addımların atılacağı ilə bağlı razılışmalar var. Sadəcə

mayında əməkdaşlığa başladıq və ABŞ ilin sonuna müddəti uzatdılar, yalnız bu il, 30 sentyabrda parlament qərar qəbul etdi və prezident sənədi təsdiqlədi. Üçüncü razılışma isə bundan ibarətdir ki, Neftayırma Zavodunun yenidən qurulması ilə Amerika şirkəti məşğul olacaq".

Amma bu da var ki, ABŞ Senatı seçkilərə iki gün qalmış Azərbaycanla bağlı dinləmələr keçirdi və ölkəmizi tənqid etdi. Seçkilərdən sonra isə noyabrın 5-də Amerika Konqresi analoji dinləmələr keçirib. Görünən budur ki, ABŞ bir tərəfdən Azərbaycanla konkret olaraq M.Əliyevin sadaladığı layihələrlə bağlı əməkdaşlıq edir, digər tərəfdən isə Bakıya təzyiqlər qoymur, həm "tikanlı" bəyanatları, həm də davamlı dinləmələri ilə Azərbaycan hökumətini təzyiqlə altında saxlamağa çalışır.

Bu ziddiyyətli situasiyanı təhlil edən M.Əliyev deyir ki, onlar seçki məsələsinə göz yumdular: "Fakt budur ki, Qərb seçkidə iştirak etməyib. Digər tərəfdən də onlar siyasi sahədə dəyişikliklər gözləyirlər. Hesab edirəm ki, Azərbaycan tərəfi seçkinin bu formada keçiriləcəyi barədə qərar qəbul edib, amma arxasında müəyyən islahatların olacağını bildirib. İndi daha çox korrupsiyadan danışılır, memurların üstünə gedilir, iş adamlarının yoxlanılmaması, "ASAN xidmət" in funksiyalarının genişləndirilməsi ilə bağlı addımlar atılır. Ancaq söhbət ondan gedir ki, gündəmdə tək-cə iqtisadi yox, siyasi islahatların da aparılması məsələsi durur. Bununla bağlı da Amerika xatırladır ki, "yaxşı, seçki prosesi bitdi, biz gözləyirik, islahatlarla başlayın".

Azərbaycan inkişaf etmiş ölkələr sırasında 8 pillə irəlilədi

Britaniyanın məşhur analitik mərkəzi Legatum Institute tərəfindən 2015-ci il üçün tərtib edilmiş reytingdə Azərbaycan dünya ölkələri arasında 71-ci yeri tutub.

Interfax.az xəbər verir ki, keçən ilin göstəriciləri ilə müqayisədə Azərbaycan səkkiz pillə irəliləyib.

Ümumilikdə Azərbaycan reytingdə 2012-ci ildə tutduğu 94-cü yerdən 2015-ci ildə 71-ci yere qalxaraq, 23 pillə yüksəlib. Bu, Cənubi Qafqaz ölkələri arasında ən yaxşı dəyişiklikdir. Belə ki, Ermənistanın göstəriciləri cəmi 6 pillə - 98-ci yerdən 93-cü yere qədər dəyişib, Gürcüstanın göstəriciləri isə 13 pillə - 93-cü yerdən 80-ci yere qədər yüksəlib.

Müxtəlif göstəricilərə görə baxsaq, iqtisadiyyat və sahibkarlıq fəaliyyətinə görə Azərbaycan müvafiq olaraq 51-ci və 70-ci yerlərdədir. Legatum Institute-in ekspertləri Azərbaycanı təhsil göstəricisinə görə 82-ci yerdə, səhiyyə göstəricilərinə görə isə 68-ci pillədə yerləşdiriblər.

Təhlükəsizlik və sosial kapital göstəricilərinə görə Azərbaycan 71 və 80-ci yerlərdə qərar tutub, həmçinin dövlət idarəsi göstəricisinə görə 9-cu, şəxsi azadlığa görə isə 92-ci yeri tutub.

İndeks 142 dövləti əhatə edir. Liderlər üçlüyünə Norveç, İsveçrə və Danimarka daxildir.

Legatum Institutunun (The Legatum Prosperity Index) rifah indeksi Britaniyanın The Legatum Institute Mərkəzinin birləşdirilmiş göstəricisidir, burada dünya ölkələrinin inkişafı nöqtəyi-nəzərindən əldə etdikləri nailiyyətləri ölçülür.

Ölkəmiz 7 milyard dollar borca girir

Azərbaycan beynəlxalq maliyyə qurumları ilə birgə Cənub Qaz Dəhlizinə maliyyə vəsaiti cəlb edilməsi üzərində işləyir. Bunu SOCAR-ın Sərmayələr İdarəsinin rəhbərinin müavini Zaur Qəhrəmanov bildirib.

Onun sözlərinə görə, bu istiqamətdə Maliyyə Nazirliyi Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı, Beynəlxalq Maliyyə Korporasiyası və digər beynəlxalq maliyyə qurumları əməkdaşlıq edir: "Səmərəli olsa, kredit cəlb olunacaq. Bununla bağlı danışıqlar gedir. Çalışacağıq ki, bu krediti aşağı faizlərlə götürək. Cənub Qaz Dəhlizinin ümumi dəyəri 45 milyard dollardır. Bunun təxminən 14 milyard dolları Azərbaycanın payına düşür ki, bunun 7 milyard dolları kreditlə cəlb olunacaq".

Qeyd edək ki, "Cənub Qaz Dəhlizi" QSC-nin 51%-i iqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyi, 49%-i isə SOCAR-a məxsusdur (APA).

ABŞ Konqresindəki dinləmələrinə sabiq səfir Riçard Morningstarın məruzəci təyin olunması da maraqlı məsələdir. Bunu təsadüf saymayan M.Əliyev Morningstarın sıradan bir şəxs olmadığını, Amerika kifayət qədər böyük vəzifələrdə işlədiyini vurğuladı: "Azərbaycanda səfir olması bəlkə onun üçün ən kiçik status olub. O, Azərbaycanla sıx bağlı olub, Heydər Əliyevlə və İlham Əliyevlə işləyib, Azərbaycanı yaxşı tanıyır. Digər tərəfdən, o, Amerika hökumətinin iradəsini həyata keçirən şəxsdir. Əlbəttə ki, o, çıxışında demokratiya məsələlərini vurğulayacaq. Elə Bakıda olanda da Azərbaycan hökumətinə çağırışlar edirdi. Əslində iki yol var, amerikalılar həmişə bu barədə fikir səsləndirirdilər. Yəni təkamül yolu var, hakimiyyət yuxarıdan addımlar atmalıdır, əks təqdirdə, dəyişiklik aşağıdan başlaya bilər. Onların dediyini heç kəs gözləməyirdi, buna inanan yox idi. Ancaq son ildə ölkədə vəziyyət pisləşdi. İslahatlar aparılmasa, vəziyyət daha çox pisləyəcək doğru gedəcək. Ona görə son vaxtlar verilən qərarlar onu göstərir ki, hakimiyyət artıq problem qəbul edir və nəse etmək istəyir".

ABŞ-dakı müzakirələrin məntiqi sonluğu necə olacaq? Sonucda Azərbaycana qarşı

Binəqədidə sahibkarı ölümdən icra başçısı qurtardı

O, külli miqdarda vəsait xərcələdiyi işə obyektinin sökülməsinə etirazını bu yolla bildirib

Binəqədi rayonu, 6-cı mikrorayonda restoran sahibi intihara cəhd edib. Noyabrın 5-də səhər saat 09:45 radələrində 50-55 yaşlarında şəxs çoxmərtəbəli binanın damına çıxaraq özünü atmaq istəyib. Hadisə yerinə çox sayda insan toplaşmış. İntihar cəhdinin qarşısını almaq üçün FHN və DİN əməkdaşları əraziyə cəlb olunub. Musavat.com-a daxil olan məlumata görə, intihara cəhd edən İlqar Məmmədov adlı şəxs "Zeytun bağı" restoranının sahibi olub. Onu bu addıma vadar edən səbəb isə restoranın sökülməsi olub. Hadisə yerinə dərhal Fövqəladə Hallar Nazirliyinin (FHN) xilasediciləri, təcili yardım briqadası, Binəqədi Rayon Polis İdarəsinin şəxsi heyəti cəlb olunub.

Xaləddin İbrahimov

Rayon polis idarəsinin reisi, polis polkovniki Namiq İsmayılov da hadisə yerinə gəlib və həmin şəxslə söhbət aparılıb. Lent.az-ın məlumatına görə, sahibkar olduğunu deyən şəxs daha işləyə bilmədiyini, bezdiyini bildirib, "Mənim 500 minimi qaytarın" - deyə tələb səsləndirib.

Hadisə yerinə bir neçə təcili tibbi yardım maşını və FHN-in xilasediciləri gəlib. Binəqədi Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Xaləddin İbrahimov da olay yerinə gəlib.

Başçı intihara cəhd edən şəxslə 15 dəqiqə söhbət edib və onun aşağı düşməsinə xahiş edib. Lakin sahibkar "Mənə yazılı iltizam verməyəniz, buradan düşməyəcəyəm" deyib. X. İsgəndərov yazılı iltizamın özündə olduğunu deyəndən sonra intihara cəhd edən şəxs binanın damından düşüb. Baş verənlərdən sonra sahibkarın sağlığı durumunda ciddi problemlər yaranıb.

Onun yaxınlarından biri "Yeni Müsavat"a deyib ki, İlqar Məmmədova həkimlər yardım göstərib: "Şəkəri qalxıb, özünü çox pis hiss edir. Səhər gələnlər onu həddən ziyadə əsəbiləşdirmişdilər. Xaləddin müəllim gəlib dama çıxmasaydı, İlqar müəllim özünü atacaqdı. Bezib. Gələnlər özlerini təqdim etmirlər. Deyirlər, binanı sök. Bura xeyli pul qoyulub, necə yəni sök? Sökdürsənsə, pulunu ver".

İcra başçısı sahibkarı fikrindən daşındıra bilib. Sahibkar intihara cəhddən əl çəkib və FHN əməkdaşları tərəfindən binadan endirilib.

□ **Mağrur SALMANOV, EİSƏN MƏMMƏDƏLİYEV**

Kəçmiş milli təhlükəsizlik naziri Eldar Mahmudovun adı indi də Azərbaycandan xaricə külli miqdarda nağd vəsait çıxarılmasında hallandırılır. Bu haqda "Yeni Müsavat"a daxil olan informasiyaya görə, ölkənin milli təhlükəsizliyini qorumağa məsul edilmiş Eldar Mahmudov uzun illərdir yaratdığı xüsusi dəstə vasitəsilə nağd vəsaitlərin yüksək faizlərlə ölkədən çıxarılmasını təşkil edib. "Faiz çete"sinin iş prosesi və şəbəkənin miqyası gündəlik gəlirin milyonlar, illik gəlirlərin isə milyardlarla ölçüldüyünü ortaya çıxarıb.

Nağd pullar xaricə iki yolla çıxarılmış - Eldar Mahmudovun nəzarətində olan bir neçə bank vasitəsilə və hava yolu ilə. "Yeni Müsavat"a daxil olan informasiyada bildirilir ki, faktın aşkarlanması AZAL üçün də ciddi başağrısına çevrilib. Külli miqdarda vəsaitin yalnız milli təhlükəsizlik nazirinin göstərişi ilə Azərbaycan Hava Yollarının təyyarələri ilə daşınması, bunun ölkə rəhbərliyindən gizlin saxlanması ortaya xeyli suallar çıxarıb.

Bundan başqa, Eldar Mahmudovun "faiz çete"si indi yüksək postlar tutan şəxslərin himayəsində olan banklarla da işbirliyinə girib. Keçmiş MTN şefinin bu gizli əməliyyatına ortaq olan həmin şəxslərin də durumu getdikcə pisləşir. Son bir həftədə həmin şəxslər bir neçə dəfə ölkədən külli miqdarda pul çıxarılması prosesinin detalları ilə bağlı sorğu-sual edilib.

Azərbaycan bankları nağd pul köçürmələri üçün bir neçə variant təklif edir. "Western Union", "Migom", "Zolotaya korona" və digər xidmətlərlə istənilən ölkəyə nağd şəkildə pul köçürmək mümkündür. Ancaq Milli Bankın qoyduğu limitə görə fiziki şəxslər bank köçürmələri vasitəsilə xaricə ən çoxu 3000 dollar vəsait köçürə bilər. Nağd pul köçürmə faizləri də digər ölkələrlə müqayisədə yüksəkdir - 1,5 faiz. Bundan başqa, bankların çoxunda maksimum məbləği "şapka"sız köçürmək mümkün deyil. Bunun üçün bankların filial rəhbərliyinə yol tapmaq, tələb olunan rüshət ödəmək lazımdır. Banklardakı bu durum və fiziki şəxslərin ölkədən nağd şəkildə 10 min dollardan artıq nağd vəsait çıxarmasına qoyulan qadağa kiçik və orta bizneslə məşğul olanlar üçün ciddi maneələr yaradır. İri şirkətlərdən fərqli olaraq kiçik və orta sahibkarlıqla məşğul olanlar daha çox nağd vəsait üzərindən işləyir. Eldar Mahmudovun təklif etdiyi xidmət isə xarici tərəfdaşları ilə nağd hesablaş-

maq üçün yollar arayanlara yaxşı fürsət olub.

"Faiz çete"sinin ən böyük ofislərindən biri metronun "28 May" stansiyasının yaxınlığında yerləşib. Deyilənlərə görə, Azərbaycanda ölkədən 10 mindən yuxarı vəsaiti nağd çıxarmaq istəyənlər bir sahibkar yoxdur ki, yolu həmin ofisdən düşməsin. Həmin ofisdən başqa dəstənin Bakıda daha 9, Gəncədə, Lənkəranda və Zaqatalada "regional" böl-

ulları çıxarmaq istəyənlər yüksək rütbəli dövlət memurları bu məsələdə keçmiş milli təhlükəsizlik naziri ilə işbirliyinə girib. Mahmudov həmin pulların ünvanına təhlükəsiz çatması məsələsinə ölkənin milli təhlükəsizliyi məsələsindən daha həssas yanaşıb. Çünki söhbət son dərəcə iri kapitaldan gedir. Bu məsələ ilə "faiz çete"sinin əsasən Dubay ofisi məşğul olub. Azərbaycandan çıxarılan milyardlar dünya miqyaslı

yət nağd pul kütləsinin ölkədə qalmasında maraqlıdır. Neft gəlirlərinin azalmasına görə iqtisadiyyatın sürətlə geriləməsi fonunda bu proses yeni devalvasiyanı müəyyən müddət ləngidə bilər.

Xatırladaq ki, ölkədən gizli şəkildə pul çıxarılması prosesində bəzi bankların imkanlarından istifadə olunub. Belə banklardan biri də "Zaminbank"dır. "Yeni Müsavat" hələ 2012-ci ilin fevralında bu haqda yazıb.

"Faiz çete"si ölkədən milyardları necə çıxarıb...

Eks-nazirin ən yaxın çevrəsi ilə yanaşı, bu işdə bir sıra vəzifəli şəxslərin də adı hallanır; bu prosesdə "Zaminbank" rəhbərliyinin ciddi rol oynadığı iddia olunur

mələri fəaliyyət göstərib. Ölkədə bir çox məhsullar üzərində ciddi monopoliya olduğu üçün qeyri-rəsmi "puldə"şiyən şirkətə müraciət edənlərin çoxu geyim, ətriyyat biznesi ilə məşğul olan topdan və pərakəndə satış məntəqələrinin sahibləri olub. Məsələn, "Binə", "Sə-dək" kimi ölkə əhəmiyyətli topdansatış obyektlərində çalışanlar əsasən Eldar Mahmudovun qeyri-rəsmi şirkətinin xidmətlərindən istifadə edirmiş.

"Faiz çete"sinin "tarif cədvəli" də stabil imiş - 10 min dollardan artıq vəsait Türkiyəyə 0,8, Dubaya 0,9, Çinə isə 1 faiz qarşılığında aparılırmış. Bakıda əlbəəldə verdikləri pulu sahibkarlar "şirkət"in vəsaiti göndərilən ölkədəki ofislərindən alırlarmış.

Ancaq bu keçmiş MTN şefinin nəzarətində olan dəstənin fəaliyyətinin yalnız bir istiqamətidir. Deyilənlərə görə, Azərbaycandan çirkli

azad ticarət zonası olan Dubaya axan vəsaitlər içərisində "əridilib".

Eldar Mahmudov vəzifədən kənarlaşdırıldıqdan sonra eks-nazirin şəxsi inkasatorlarının fəaliyyəti də iflic olub. Verilən xəbərlər sırasında "faiz çete"sinə qarşı əməliyyat zamanı xeyli şəxsin saxlanması da var.

Ölkədən çıxarılan vəsaitlərə nəzarətin sərtləşdirilməsi həm özünün və yaxınlarının gələcəyini qarantiyə almaq üçün qazandığı çirkli pulları ölkədən çıxarmaq istəyənlər üçün zümrəni, həm də bank sektorundakı rüşvətə görə biznesini inkişaf etdirə bilməyən sahibkarları məyus edib. Bir zamanlar Mahmudovun "faiz çete"si ilə işbirliyi quranlar hələlik çıxış yolu aramaqdadır.

Bu səbəbdən son həftələrdə satış şəbəkələrində yaranan böhranlı durumun hələ bir müddət davam edəcəyi qaçılmazdır. Çünki hakimiyyət

2012-ci ildə Rusiya hüquq-mühafizə orqanlarının Moskvada keçirdikləri əməliyyat nəticəsində Azərbaycandan qeyri-leqal yollarla nağd şəkildə milyonlarla dollar pul daşıyan bir neçə nəfər saxlanılıb. O vaxt saxlanılan şəxslərin Azərbaycanla əlaqələrinin olduğunu qeyd etmişdik.

Rusiya üzərindən hər həftə 20-25 milyon dollar daşıyan və bunu offşor şirkətlər üzərindən "yuyaraq", yəni Azərbaycanın maliyyə sistemində soxan bu dəstənin fəaliyyətinin bir ucu "Zaminbank"a qədər gedib çıxır.

İndi məlum olur ki, bu cür miqyaslı korrupsiya işində "Zaminbank" niyə aparıcı skripka olub? Sen demə, bu bankın filiallarından birinin müdiri MTN-in Transmilli Cənub-Şərqi İdarəsinin sabiq rəis müavini, hazırda məhkəmənin hökmü ilə 3 aylıq həbs cəzası almış Füzuli Əliyevin qardaşdır.

□ **"Yeni Müsavat"**

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KİVDF

www.kivdf.gov.az

**Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi**

2015-ci il dinc nizamlama prosesinin daha bir qiymətli ili nəticəsiz başa çatmaq üzrədir. ATƏT-in Minsk Qrupunun ABŞ, Fransa və Rusiyadan olan həmsədrlərinin söylərinə baxmayaraq, belə görünür 2015 sülh danışıqları tarixinə ən passiv il kimi düşəcək. Minsk Qrupunun dişsizliyi bir yandan Rusiyanın altından-aldan və vaxtaşırı işğalçı Ermənistanın əli ilə nizamlama prosesinə əngəllər yaratması ilə bağlıdır, digər yandan şübhəsiz ki, ATƏT-in bir təşkilat olaraq amorf qurum olması ilə bağlıdır. Bunu son olaraq ABŞ-in ölkəmizdəki səfiri Robert Sekuta da dolayısıyla təsdiqləyir.

"Hər hansı təşkilat, o cümlədən ATƏT suveren, müstəqil dövlətləri nəyəse vadar edə bilməz". Bu sözləri o, ATƏT kimi nüfuzlu təşkilatın niyə 20 ildən çoxdur davam edən Qarabağ münaqişəsini həll edə bilməməsi barədə suala cavabında deyib.

Diplomatın sözlərinə görə, ATƏT müharibə sonrası ölkələr üçün sülh və rifah naminə əsas baza prinsiplərini müəyyən edib: "Bunların arasında ərazi bütövlüyü, güc tətbiq etməmək və güc tətbiqi ilə hədələməmək, öz müqəddəratını təyin etmə prinsipləri var. Burada iqtisadiyyat, insan haqları və təhlükəsizlik sahələri üzrə də məsələlər ekisini tapıb. Bu təşkilat çərçivəsində ATƏT-in Minsk Qrupu həmsədrleri iki ölkəni bir araya gətirməyə, sülh yolu ilə nizamlanma istiqamətində irəliləyiş əldə etməyə çalışırlar. Bu təşkilat münaqişənin nizamlanma çərçivəsini müəyyən edir. Bu struktur olmadan biz əsrin əvvəlindəki vəziyyətə qayıda bilərik. Məhz bu baxımdan təşkilatın əhəmiyyəti bir daha diqqətə çatdırılır".

Avropa Şurası isə ATƏT-dən fərqli olaraq məsələdə daha prinsipial mövqə sərgiləməkdədir. AŞ PA-nın Siyasi Məsələlər Komitəsində məruzəçi Robert Volterin

"Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ və digər işğal olunmuş ərazilərində zorakılığın artmasına dair" hazırladığı məruzənin müzakirə edilərək qəbul edilməsi buna sübutdur.

Xatırladaq ki, sənədin bu cür adlandırılması işğalçı erməni tərəfində dərhal və kəskin sərt reaksiya doğurmuşdu. Ermənilər hətta məruzəçinin Ermənistan və separatçı bölgəyə səfərinə imkan verməmişdilər. Onlar bundan ötrü ilk addım kimi sənədinin adının dəyişdirilməsini tələb edirdilər. Eyni zamanda cənab Volter Azərbaycanpərəst, türkpərəst adlandıraraq, ümumiyyətlə, onun hazırlayacağı hesabatın obyektiv olmayacağını iddia edirdilər.

Lakin ermənilərin canfəşanlılığı boşa çıxıb. "Erməni deputatlar bütövlüklə reallığı inkar edərək, həyasızcasına bu qətnamənin ləğv edilməsi və bir daha bu mövzuya qayıdılması təklifini irəli sürdülər. Erməni tərəfinin bu sərəmsəm təklifi səsə qoyuldu və 14 səs lehinə, 24 səs isə əleyhinə olmaqla rədd edildi", - deyərək komitənin iclasına iştirak etmiş Azərbaycan nümayəndə heyətinin üzvü Elxan Süleymanov qeyd edib.

Onun sözlərinə görə, **üstəlik, Azərbaycan tərəfinin məruzəyə təklif etdiyi 3 düzəliş də qəbul edilib**: "Bu düzəlişlərdən biri məruzənin 4-cü bəndində "...Dağlıq Qarabağ regionuna

Qarabağ

Şurasına üzv olarkən Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli üçün yalnız sülh xarakterli vasitələrdən istifadə etmək barədə üzvlərinə götürdükleri öhdəliyi yerinə yetirməyə çağıraraq, hər iki hökuməti silahlı qüvvələrdən istifadə etməkdən çəkinməyə səsəyir.

Sənəddə habelə Dağlıq Qarabağ və digər işğal olunmuş ərazilərdə təhlükəsizliyi dəstəkləmək, məcburi köçkünlərin təhlükəsiz qaydışı və yerləşdirilməsini təmin etmək, atəşkəs rejiminin pozulmasını araşdırmaq mexanizmini yaratmaq üçün ATƏT tərəfindən sülhməramlı qüvvələrin yaradılması çağırışı eksini tapıb.

Avropa Şurasından Ermənistanına qəfil zərbə

"Azərbaycanın suverenliyi tam bərpa olunmalıdır"; AŞ PA-nın qış sessiyasında işğalçı ölkəni Qarabağ məsələsinə görə daha ağır zərbə gözləyir; **məruzəçi**: "Münaqişə Avropa Şurasının iki üzvü arasında real müharibəyə çevrilə bilər, əgər..."

dair münaqişə hələ də həll edilməmişdir" ifadəsinin "...Azərbaycanın işğal olunmuş əraziləri hələ də işğaldan azad edilməmişdir" ifadəsi ilə əvəz edilməsini ehtiva edir. İkinci düzəlişdə Dilqəm Əsgərov və Şahbaz Quliyevin qeyd-şərtsiz azadlığa buraxılması ilə bağlı "...işğalçı qüvvə olan Ermənistanın dərhal azad etməsini təmin etməyə çağırır" ifadəsi təklif edilmişdi. Nəhayət, irəli sürdüyümüz 3-cü düzəlişdə Ermənistan hakimiyyətinin məruzəçi ilə əməkdaşlıqdan imtina etməsinə "təəssüflənir" ifadəsinin "qətiyyətlə pislənir" ifadəsi ilə əvəzlənməsi əks etdirilir".

Deputat bu xüsusda onu da bildirib ki, Azərbaycan tərəfi Ermənistan nümayəndə heyətinin və ermənipərəst qüvvələrin komitə iclasında qeyd edilən məruzənin qəbul edilməsinin qarşısını almaq üçün tərxiatərkibli müxtəlif vasitə və metodlardan istifadə edəcəyinə hazır olub.

Qəbul edilən məruzə AŞ PA-nın yanvar sessiyasında müzakirəyə çıxarılaçaq. Məruzədə Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ və digər ərazilərinin Ermənistan tərəfindən işğal edilməsi və iyirmi ildən artıq müddət ərzində işğal altında saxlanılması öz əksini tapıb. Sənəddə BMT Təhlükəsizlik Şurasının Azərbaycan ərazilərinin işğaldan azad edilməsini tələb edən qətnamələr xatırladılır, Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsinin "Çıraqov və digərləri Ermənistan qarşı" işinə dair 2015-ci il iyun tarixli qərarında Ermənistanın Dağlıq Qarabağ və ətraf ərazilərə nəzarət etməsinin sübuta yetirildiyi qeyd edilir, girov götürülmüş Dilqəm Əsgərov və Şahbaz Quliyevin Dağlıq Qarabağın tanınmamış "məhkəmələri" tərəfindən qanunsuz məhkum edildiyi bildirilir.

Robert Volter

Sənəddə həmçinin Ermənistan və Dağlıq Qarabağ arasında dəhlizin, Azərbaycanın digər ərazisindən Naxçıvana çıxışın təmin olunması da daxil olmaqla, etimad tədbirləri ilə birlikdə təhlükəsizlik və daxili özünüidarəçiliyi təmin etmək məqsədilə Dağlıq Qarabağın müvəqqəti statusunu müəyyən etmək üçün Minsk Qrupunun plenar iclasının keçirilməsinə çağırılır.

Təmas xəttindəki dinc əhəlinin qəsdən hədəfə alınması qətiyyətlə pisləndiyi layihədə təəssüflə qeyd edilir ki, Dağlıq Qarabağ problemi digər beynəlxalq böhranların fonunda kanarda qalıb: "Bir qədər də ləngimə bu "dondurulmuş" münaqişənin həllini daha da ağırlaşdıracaq. Hansı ki, bu münaqişə 2014-cü ilin əvvəlindən 100-ə yaxın insanın ölümünə səbəb olub və Avropa Şurasının iki üzv ölkəsi arasında real müharibəyə çevrilə bilər".

Komitə Azərbaycan və Ermənistanı 2001-ci ildə Avropa

Buradaca yada saraq ki, Avropa Şurası artıq bir dəfə Ermənistanın Azərbaycan ərazilərini işğal etməsinə pisləyən və işğalçı qüvvələrin qeyd-şərtsiz Azərbaycan torpaqlarından çıxarılmasına çağıraraq qətnamə qəbul edib. Yanvar sessiyasında bu mövqənin bir daha ortaya qoyulacağı ehtimalı böyükdür. Üstəgəl, təşkilatın məruzəçisinin Ermənistan və Dağlıq Qarabağa gətməsini əngəllədiyi üçün rəsmi İrəvanın əlavə qınağa tuş gələcəyini ehtimal etmək olar.

Belə bir ədalətli sənədin qəbulunu asanlaşdırmaq üçün vacibdir ki, həm də yerdə qalan iki ay yarım rəsmi Bakı da bəzi gərəklər addımları atsın. Söhbət ilk növbədə Avropa Şurası ilə, bütövlükdə Qərblə münasibətləri gərginləşdirən addımlardan çəkinməkdən və nəhayət, siyasi məhbuslar probleminin aradan qaldırılması yönündə tədbirlərdən gedir.

"Ermənilər cəbhəboyu əraziləri tərk edir"

Müdafiə Nazirliyinin idarə rəisi: "Hərbi jurnalistlərə rütbələr veriləcək..."

"Müdafiə Nazirliyi, ümumiyyətlə, Silahlı Qüvvələr haqqında yazarkən jurnalistlər ehtiyatlı olmalıdırlar. Çünki sözün gücü adətən silahın gücündən daha kəsərlidir". Bunu Müdafiə Nazirliyinin Mənəvi-Psixoloji Hazırlıq və İctimaiyyətlə Əlaqələr İdarəsinin rəisi general-mayor Rəsim Əliyev deyib.

Mətbuat Şurası, "Dinc Dünya" İctimai Birliyi və Müdafiə Nazirliyinin ekstremal situasiyalarda işləyən jurnalistlərin psixoloji və təcürbi öyrədilməsi mövzusunda birgə keçirdiyi tədbirdə çıxış edən R.Əliyev müdafiə naziri Zakir Həsənovun cəbhə bölgəsində işləyən jurnalistlərlə bağlı xüsusi əmrinin olduğunu xatırladı: "Ermənistanın xəbər saytlarında da yazılır ki, ermənilər təhlükəni hiss edib cəbhəboyu əraziləri tərk edir. Bu bizim gördüyümüz işlərin nəticəsində mümkündür. Vətənpərvərlik təkcə əlinə silah alıb səngərdə duran adam deyil, öz işini vicdanla görən hər bir şəxs vətənpərvərdir".

R.Əliyev deyib ki, gələcəkdə hərbi jurnalistlərə rütbələr verilə bilər: "Bizim fikrimiz var ki, bu sahədən yazan jurnalistləri müəyyən təlimlərə və kurslara cəlb edək və sonda imtahan dan uğurla keçənlərə hərbi rütbələr verək".

Bu ilin iyununda Bakıda keçirilən Avropa Oyunları başlamışdan önce "Atletlər kəndi"ndə baş vermiş xoşagəlməz olayın - avtobusun 3 xarici atletin üzərindən keçməsi işi üzrə istintaq davam edir. Bu günə qədər bəlli olan "Bakubus"un sürücüsü Vəli Əhmədovun elə həmin gün həbs edilməsidir. Olayın baş verməsindən aylar ötür, istintaq orqanı baş vermiş olayla bağlı müfəssəl rəsmi açıqlama verməyə tələsmir.

bir sahənin rəhbərliyindən uzaqlaşdırılmasına mane ola bilmədiyinə təəssüflənsə də, qəzadan sonra buna sevinmiş olub. Eldar Mahmudov qohumu Elimxan Hacıyevi həmin posta təyin etməklə faktiki olaraq Z.Məmmədovu böyük bir belədən kənar qoymuş olub.

Bu məlumatlar onu deməyə əsas verir ki, E.Mahmudovun nazir kimi ona olan etimadı itirməsində bu cür təyinatlar rol oynayıb.

Qəzadan sonra işdən çıxarılanlar sırasında E.Hacıyev başda olub. Qaynağımız

İş üzrə istintaqın nə verəndə olduğunu öyrənmək üçün DİN və Baş Prokurorluğun mətbuat xidmətləri ilə əlaqə saxladığımız. Hər 2 qurumun mətbuat xidmətindən hər hansı bir açıqlama verilmədi.

Yada salağ ki, iyunun 11-də baş vermiş olayla bağlı Daxili İşlər Nazirliyi və Baş Prokurorluğun mətbuat xidmətlərinin birgə məlumatında qeyd olunurdu ki, 2015-ci il iyun ayının 11-də, saat 8.30-da, I Avropa Oyunlarının "Atletlər kəndi"nin nəqliyyat deposunda, "Bakubus" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti

"Atletlər kəndi"ndəki qəza ilə bağlı yeni şok bilgiler - bibioğlu kimdir?

Nəqliyyat məsələləri ilə bağlı bütün işlər Eldar Mahmudovun bibisi oğlu olan "Bakı Sərnişin Nəqliyyatı" MMC-nin rəisi Elimxan Hacıyevin göstərişi ilə həyata keçirilib - qəzaya görə tutulanların adları

Bunun səbəbinə toxunmadan qeyd edək ki, qəzadan dərhal sonra olayın sosial şəbəkələrdə yayılan videolarına baxmış hər kəs sürücünün bu hadisəni bilərəkdən törətdiyinə əmin ola bilər. Hər kəs deyirdi ki, bu, qəsdədir. Çünki sürücünün düz yolda getdiyi zaman səhvə yol verib belə bir qəza törətməsi inandırıcı görünmürdü. Bu arqumentləri inandırıcı edən bəzi faktlar da vardı. Oyunlar öncəsi ölkədə xoşagəlməz olayın baş verəcəyi gözləntisi, narahatlıq ab-havası hiss edilirdi. Hüquq-mühafizə orqanlarının xüsusi rejimdə çalışması, nəqliyyatın hərəkətinə tətbiq olunan məhdudiyətlər bu gözləntilərə bir qədər də güc vermiş olurdu. Belə bir vəziyyətdə, oyunlara 1 gün qalmış "Atletlər kəndi"nin nəqliyyat deposunda avtobus düz yoldan çıxaraq atletlərin üzərindən keçdi.

Sonradan məlumat yayıldı ki, sürücü V.Əhmədov əvvəllər qəsdən adam öldürməyə görə həbsdə olub. Barəsində məhkəmə tərəfindən 10 illik azadlıqdan məhrum etmə cəzası çıxarılib. Bu müddətin bitməsinə 5 il qalmış V.Əhmədov məhkəmə qərarı ilə azad olunub. Həbs olunan V.Əhmədovun oğlu Orxan Əhmədov qəzadan sonra mətbuata açıqlama verərək deyib ki, atasının qəzanı qəsdən törətməsi haqda məlumatlar yalandır. Atasının idarə etdiyi avtobusun əyləc sistemindəki problem üzündən belə bir qəza meydana gəlib. "Avtobusun əyləc sistemində problem olub və sürücü problemi aradan qaldırmağa çalışarkən diqqəti yoldan yayınıb. Sükani yığışdırmaq mümkün olmadığından avtobusu saxlaya bilməyib və nəticədə qəza baş verib" - deyərək, sürücünün oğlu bildirmişdi.

Qəzadan sonra yaranmış suallardan biri də sürücülərin seçilməsi, sürücülük qabiliyyətlərinin yoxlanılması ilə bağlı idi. Səriştəsiz sürücü belə bir mötəbər oyunlar zamanı sükən arxasına necə keçə bilmişdi?

Redaksiyamıza daxil olan məlumatda deyilir ki,

oyunlardan 2 ay əvvəl nəqliyyat naziri Ziya Məmmədovun qardaşı oğlu Rövsən Məmmədov "Bakı Sərnişin Nəqliyyatı" MMC-nin rəisi vəzifəsindən azad olunub. Yeni "Bakubus" rəhbərliyindən uzaqlaşdırılıb. Nazir öz qardaşı oğlunu işdən çıxarıb. Azərbaycanda görünməyən məsələdir, amma bu, oyunlar öncəsi baş vermişdi. Onun yerinə təyinat alan isə Elimxan Tarix oğlu Hacıyev olub. Bu şəxsin qohumluq əlaqələri haqda aldığımız məlumat bir çox məqamlara aydınlıq gətirməklə yanaşı, Ziya Məmmədovun qəzadan sonra postunda qalmasında bir növ xilas kəmərinə çevrilib.

E.Hacıyev o dövrdə milli təhlükəsizlik naziri olan Eldar Mahmudovun yaxın qohumu, bibisi oğludur. Qaynağımız deyib ki, bu təyinat qədər E.Hacıyev Nəsimi Su Kanalizasiya İdarəsinin rəisi olub. Onun təyinatından sonra oyunlar zamanı sərnişin

daşıyacaq avtobusların sürücülərinin seçilməsinə, onların avtobioqrafiyalarının yoxlanılmasına başlanıb. Sürücülərin təlim keçməsi üçün büdcədən 1 milyon manat vəsait ayrılıb. Qaynağımız bildirib ki, seçilmiş sürücülərin avtobioqrafiyasının yoxlanılması zamanı səhlənkarlığa yol verilib. Vəli Əhmədovun bioqrafiyası lazımı səviyyədə nəzərdən keçirilməyib. Olay baş verəndən sonra isə onun barəsində avtoqəzaya görə cinayət işi olmasına üzə çıxıb. Tədbirlə əlaqədar işə götürülən sürücülərdən 500-1000 manat rüsvət alındığı da bildirilir.

Qaynağımız deyir ki, olaydan sonra Nəqliyyat Nazirliyinin Dövlət Avtomobil Nəqliyyatı Xidmətinin şöbə rəisi Hüseyn Salamov tutulub, xidmətin avtobus şöbəsinin rəisi Yunus Hüseynov, sərnişin və yükdaşımalara təşkiləti şöbəsinin rəisi Malik Məmmədov və lisenziya şöbəsinin rəisi (ad-soyadını de-

qiqləşdirə bilmədik-red.) işdən çıxarıliblar.

H.Salamov nəqliyyat naziri Ziya Məmmədovun kadridir. Onun sürücülərin işə götürülməsi səlahiyyəti olmayıb. Bu və ümumiyyətlə oyunlar zamanı nəqliyyat məsələləri ilə bağlı bütün işlər Eldar Mahmudovun bibisi oğlu olan "Bakı Sərnişin Nəqliyyatı" MMC-nin rəisi Elimxan Hacıyevin göstərişi ilə həyata keçirilib.

Qaynağımız deyir ki, MTN-in Nəqliyyat Nazirliyinə təsiri çox böyük olub. E.Mahmudovun oyunlardan əvvəl Z.Məmmədovun qardaşı oğlunu Nəqliyyat Nazirliyinə tabe olan bir MMC-nin rəhbərliyindən çıxarıb bibisi oğlunu ora yerləşdirə bilməsi buna sübutdur. Digər tərəfdən, Z.Məmmədov olaydan əvvəl qardaşı oğlunun gəlirli

deyib ki, olaya aid videonun sosial şəbəkələrə düşməsinə səbəb olan 2 hüquq-mühafizə orqanı işçisi də tutduqları vəzifədən uzaqlaşdırılıblar.

Sürücü V.Əhmədova gəlincə isə mənbəmiz deyib ki, o, ilkin ifadəsində qəzanın ayağının əyləcə ilişməsi üzündən baş verdiyini açıqlayıb.

Sürücünün qəzada suçunun olub-olmamasını istintaq müəyyən etməlidir. İstənilən halda olayın baş verməsinə görə sürücünün suç ortağı onu işə götürən, onu təlimə cəlb edən vəzifəli şəxsdir. Əgər avtobuslarda hər hansı bir nasazlıq olubsa, yenə də bunun məsuliyyəti MMC rəhbərliyinin üzərinə düşür. Bütün bunlar istintaqın aydınlıq gətirməli olduğu məsələlərdir.

yəmə məxsus avtobus hərəkət zolağından çıxaraq piyadalar üçün səki ilə gedən Avstriyanın sinxron üzgüçülük üzrə yığma komandasının üzvləri Vanessa Sahinoviçə və Luna Pacerə bədən xəsarətləri yetirib.

Adları çəkilən idmançılar dərhal xəstəxanaya yerləşdirilərək onlara bütün zəruri tibbi yardımlar göstərilib, sonradan isə müalicələrini davam etdirmələri üçün Azərbaycan hökuməti tərəfindən Vyana şəhərinə göndərilmələri təmin edilib. Fakt üzrə Cinayət Məcəlləsinin 263.1-1-ci maddəsi (ehtiyatsızlıqdan zərər çəkmiş şəxsin sağlamlığına ağır zərər vurmaqla yol hərəkəti və nəqliyyat vasitələrinin istismarı qaydalarını pozma) ilə cinayət işi başlanıb.

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV

"Nar Şərab" restoranı işləyir

Adı "MTN işi"ndə hallanan "Nar Şərab" restoranının satışa çıxarılması xəbəri yayılıb. Moderator.az-ın yazdığına görə, sabiq nazir Eldar Mahmudova məxsus olan restoranın adı "MTN işi"ndə hallanandan sonra restoran müştəri üzünə həsrət qalıb.

"Yeni Müsavat"ın xəbərinə görə isə "Nar Şərab" restoranı əvvəlki kimi işləyir. Belə ki, restoranın saytında yerləşdirilən mobil nömrə aktivdir. Bu nömrə ilə əlaqə saxladığımız zaman bizə bildirildi ki, restoranın fəaliyyətinin dayandırılması ilə bağlı yayılan məlumatlar yalandır: "Biz fəaliyyətimizi dayandırmamışıq. Xidmət əvvəlki qaydada davam edir. Kim nə zaman istəsə buyurub gələ bilər".

□ ƏLİ RAİS

Erməni terrorçusunun başı aranı qatdı - keçmiş döyüşçülər üz-üzə gəldi

Xətai Baxışov: "Melkonyanı öldürən Kəlbəyev Şaiq, Mütəllibov Asəf və Musayev Əzəddin idi"

İbad Hüseynov: "O Xətaiyə sual ver, desin, bəs mənim əlimdəki kəllə kimindir?"

"Əsgər" filminin rejissoru Etibar

Məmmədov: "MTN-in "Əsgər" filminin sponsorluğuna qətiyyəti yoxdur"

Erməni terrorçu Monte Melkonyanın məhv edilməsi ətrafında uzun müddət davam edən müzakirələr yenidən döviyyəyə gəlmişdir. Bu günlərdə isə mövzunu aktuallaşdırın əsas məsələ MTN ətrafında baş verənlərlə bağlıdır. "Turan" agentliyinin məlumatına görə, bir neçə il əvvəl MTN-in sponsorluğu ilə "Əsgər" sənədli filmi çəkilib.

Filmə Qarabağ müharibəsi tarixini MTN-in uydurma xidmətləri istiqamətində təhrif etmək cəhdi edilib. **Sitat:** "Bunun üçün 1993-cü ildə Qarabağda məşhur erməni terrorist Monte Melkonyanın məhv edilməsi faktı seçilib. "Ayıq çekistlər bu mövzunu "özəlləşdirmək" qərarına gəliblər və İbad Hüseynovu - özünümdəfə dəstələrindən birinin döyüşçüsünü buna cəlb ediblər. 2005-ci ildə İ.Hüseynov birdən-birə Melkonyanı məhz o öldürdüyünü, onun başını kəsdiyini xətriləyib və sağda-solda bu fotoşəkli nümayiş etdirməyə başlayıb. İlk baxışda axmaq və gülünc ideya çox tezliklə fəal tərəfdarlar qazanıb, onlar bundan siyasi və maddi kapital əldə etməyi qərara alıblar. "Qəhrəmanı" mədh etməyə və tərifləməyə, gəncləri onu örnək almağa çağırmağa başlayıblar.

"Ayıq" MTN bundan öz payını almaq qərarına gəlib və İ.Hüseynovu MTN-dən terrorçunu məhv etmək tapşırığı almış kəşfiyyatçısı kimi təqdim edib. Nəticədə ölkə ictimaiyyəti uzun müddət yanlış məlumatlandırılırdı. Melkonyanı öz həyatları bahasına məhv edənlərin xidmətləri haqqında isə heç nə deyilmirdi. MTN-in və onun rəhbərliyinin bu siyasətinin səbəbi sadə idi - Melkonyanı qətlə yetirən döyüşçülər sırası əsgərlər, PDM ekipajı idi və onları MTN-in xüsusi təyinatlıları kimi təqdim etmək alınmırdı. İbad Hüseynov isə məmnuniyyətlə Ceyms Bond rolunu oynamağı qəbul etdi. Amma nə MTN rəhbərliyi, nə də Hüseynov və onun himayəçiləri bir şeyi nəzərə almayıblar ki, Melkonyanın dəfni sənədləşdirilib. Dəfn kadrlarında onun başının yerində olduğu aydın görünür. Bütün bunlara bax-

İbad Hüseynov

Xətai Baxışov

mayaraq, MTN uzun müddət Melkonyanın Ağdam rayonunun Mərzili kəndində 708-ci briqadanın əsgərləri tərəfindən məhv edildiyini sübut edən materialları ilk dəfə araşdırın və dərc edənlərə təzyiç göstərməyə çalışıb. Bu materiallar MTN rəhbərliyinə təqdim edildikdə bu qurumun mətbuat xidmətinin rəhbəri jurnalisti ermənilərə işləməkdə, ictimai rəyi aldatmağa çalışmaqda və digər günahlarda ittiham etməyə başlayıb". "Turan" bildirib ki, **dövlət başçısının, Müdafiə Nazirliyi və MTN-in ünvanına çoxsaylı müraciətlər nəticə verməyib. Heç bir rəsmi orqan bu məsələyə nöqtə qoymağı lazım bilməyib:** "258 nömrəli PDM-in ekipajı" adlı sənədli filmə buna qismən nail olmaq mümkün olub. Bu filmə Monte Melkonyanı kimin, necə və harada məhv etdiyi danışılır və göstərilir".

Mövzunu araşdırmaq üçün ehtiyatda olan polkovnik Xətai Baxışovla danışıq. Polkovnik bunları dedi: "2005-ci ildə jurnalist Şahin Hacıyev mənə yaxınlaşdı. Mən də nazirlikdən icazə aldım və dedilər ki, müsahibə verə bilərsiniz. 2005-ci ilədək Monte Melkonyanın adını heç kim çəkməyib, nə İbad, nə başqa. Sadəcə, Şahin müəllim jurnalist araşdırması aparırdı və üzə çıxartmışdı ki, Melkonyanı mənim döyüşçülərim öldürüb. Mən ona müsahibə verəndən iki həftə sonra İbadın müsahibəsi çıxdı. O vaxt mənə Naxçıvana xidmətə göndərildilər. İbad Hüseynov 2008-ci ildə başqa bir materialı day.az-da, bir az da şişirdilmiş formada verdilər. Sonra isə onu saytdan çıxartdılar. 2010-cu ildə bunlar MTN-in əli ilə film çəkirdilər. Bəhs olunurdu ki, guya MTN ona tapşırıq verib, daha nələr. Film yayıldıqdan sonra valideynlər, mənim döyüş yoldaşları narazılıq etməyə başladı ki, niyə belə edirlər, nə üçün şəhidin gördüyü işi mənimsəyirlər?"

X.Baxışov dedi ki, Melkonyanı onun əsgərləri gəbərdib. Üstəlik, adlar da çəkdi: "O dövrkü Kəşfiyyat Baş İdarəsinin rəisi general-leytenant Talib Məmmədov 1997-ci ildə mənə nazirliyə, yanına çağırırdı və dedi kəşfiyyat məlumatları ilə bütün bunlar təsdiqlənib. Mən 2010-cu ildə Naxçıvandan döndəndən sonra gəlib intemete baxdım, gördüm nələr var. O vaxt valideynlər, döyüş yoldaşları hamısı mənim üstümə gəlirdilər. Çünki onları komandiriydim. Melkonyanı öldürən Kəlbəyev Şaiq, Mütəllibov Asəf və Musayev Əzəddin idi. Əvvəlki iki nəfər həmin döyüşdə, Melkonyanı öldürəndən yarım saat sonra şəhid oldular. Bu olub 1993-cü ilin 12 iyununda". **Xətai Baxışov Melkonyanın başını İ.Hüseynovun**

Etibar Məmmədov

kəsmədiyini bildirdi: "Filmə bir cizgilərə baxın, sadəcə kiminsə başıdır. Erməninin dəfni internetdə var. Bunlar bunu şişirdilər, MTN də öz adını qaldırmaq üçün buna şərait yaratdı. Guya MTN tapşırıq verib. Ancaq belə bir şey olmayıb".

İbad Hüseynov özü isə "Yeni Müsavat"a açıqlamasında sözünün üstündə durduğunu bildirdi: "Mən öz sözümlü əməllərimlə demişəm, hər şey göz qabağında. Melkonyan başı da mənim əlimdədir. Erməni əksini deyirsə, çıxarıb Melkonyanın başını qoyun ortaya desin, sən kəsdiyin baş başqasınındır. 12 iyun 1993-cü ildəki həmin əməliyyatda yanımda 12 azərbaycanlı döyüşçü olub. Onlar hadisənin şahidlə-

ridir. Biz ayın 10-da əməliyyata getdik. Ermənilər Ağcabədinin kəndlərinə girmişdilər, Qiyaməddinli kəndini almışdılar. Komandanlıq mənə çağırırdı, dedi ki, bir hadisə törədilməlidir ki, bu hücumun qarşısı alınsın. Mən də gəlib kəşfiyyatçılardan 12 nəfəri hazırladım, axşam saat 8-də getdik, ikinci gün Monteni öldürdük, üçüncü gün çıxdıq. Qardaş, tək mən olmamışam, 12 döyüşçü mənimlə birgə olub. Montenin başını kəsəndən sonra ermənilər iki saat "Avo" deyib qışqıra-qışqıra gəzirdi. Bəlkə ikinci Avo da var imiş, onu mən bilmirəm. Özü də mənə Avo əməliyyatı çox maraqlandırır. Mən o əməliyyatdan çox vacib dəlil-sübutları gətirdim. Ermənilərin gizli qərarları,

postları haqda məlumatları gətirəndən sonra komandir əmr verdi, həmin nömrələri topla, raketlə vurub darmadağın etdilər. Mənim döyüşdüyüm ərazi sırf mənim qanıma bahasına bu gün bizdədir, özü də ora Dağlıq Qarabağ ərazisidir. Əksini deyənlərə sual edin, onların döyüşdüyü hardadır? Bu məsələ 21 ildir mənim adımla birgə hallandı, nə oldu bunlar birdən göbələk kimi ortaya çıxıb əksini dedilər?"

Keçmiş döyüşçü deyir ki, erməni terrorçusunun başını sonradan bir kənara tullayıb: "Mən Montenin layiqli şəkilə cəzasını verdim, qışqırda-qışqırda onun başını kəsdim. Başını gətirdim, bir az saxladım, sonra sümüyünü də güllə ilə deşik-deşik eləyib atdım bir tərəfə, dedim indi get. Özü də Azərbaycan əsgərlərinin gözü-nün qarşısında. İstəsəniz, onlarla görüşün, deyin qardaş, hadisə necə olub? O Xətaiyə sual ver, desin, bəs mənim əlimdəki kəllə kimindir? Bəlkə o bilir. Mənsə deyirəm ki, bu kəllə Avonundur".

"Əsgər" filminin rejissoru Etibar Məmmədov vətəni.az-a maraqlı açıqlamalar verib. O deyib ki, MTN-in "Əsgər" filminin sponsorluğuna qətiyyəti yoxdur: «Bunu tam məsuliyyətlə, filmin rejissoru olan bir şəxs kimi deyirəm. Bu filmi vətənpərvər bir insan maliyyələşdirib, ancaq adının çəkilməməsinə istəyib. İkincisi, bu filmin keçmiş nazir Eldar Mahmudovla da heç bir əlaqəsi yoxdur. Sadəcə, filmə 1993-cü il hadisələrinin canlı şahidi olmuş bir nəfərin müsahibə verməsi üçün MTN-ə rəsmi müraciət etdik. İcazə məhdudiyətli idi, ona görə ki, o zaman əməliyyatçı olmuş həmin şəxs film çəkildən zaman da məxfi statusunda idi. Üzünü bağlamaqla və mövzuya aid cəmi iki sual vermək şərti ilə müsahibəyə icazə verildi. Çəkiliş bu şərtlərlə aparıldı. Buna görə filmin sonunda yaradıcı heyət Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinə təşəkkürünü bildirdi. Vəssalam. Sponsorluq və digər ortaya atılan məsələlər ağ yalandır".

"İbad Hüseynovun Monte Melkonyanı öldürməsinə təsdiq edən başqa mənbələr varmı" sualına o belə cavab verib: "Əlbəttə var. Çox mötəbər elm adamları, xarici ölkələrin strateji mərkəzləri, hətta ötən əsrin 90-cı illərinin əvvəllərində respublikada gedən proseslərdən xəbərlənən insanlar öz əsərlərində yazırlar ki, Monte Melkonyanı İbad Hüseynov öldürüb. Onlar bunu etməyə də bilərdilər. Bu məlumatı dəfələrlə yoxlayıb sonra kitablarına, məruzələrinə daxil ediblər. Ancaq təəssüflər olsun ki, Azərbaycanda yoxlanmamış, sifariş xarakterli yalanlar yazılır".

□ E.PAŞASOY

Ermənistanda həbs olunan azərbaycanlının məhkəməsi təxirə salınıb

Ermənistanda saxlanılan Gürcüstan vətəndaşı, milliyyətə azərbaycanlı Turqay Mikayılovun işi üzrə məhkəmə prosesi noyabrın 26-na təyin edilib. APA-nın "news.am"a istinadən verdiyi məlumatlara görə, bu barədə Lori rayonu məhkəməsindən bildiriblər. Məlumatla görə, daha əvvəl noyabrın 2-də təyin olunan prosesin vaxtının dəyişdirilməsinə qərar verilib.

İddiaya əsasən, Fəxrətli kənd sakini, 35 yaşlı T. Mikayılov 2015-ci il iyunun 23-də Lori rayonunun Dzyunaşox kəndi istiqamətində Gürcüstan-Ermənistan sərhədini qanunsuz keçib. Fakt üzrə "sərhədi qanunsuz keçmə" maddəsi ilə cinayət işi açılıb. Bu maddədə 100 min dram məbləğində cərimə və ya 3 il müddətinə kimi azadlıqdan məhrum etmə cəzası nəzərdə tutulur.

Xətrəli qadın ki, T. Mikayılovun qohumu Bahar Mikayılova APA-ya onun yolu azaraq, Ermənistanın Cücə kəndinə keçdiyini bildirib. Həmin kənd sakinləri onu saxlayaraq Ermənistan sərhədçilərinə təhvil veriblər.

Qəzaya uğrayan təyyarəyə görə məsuliyyəti Ermənistan daşıyır

Noyabrın 4-də Cənubi Sudanda qəzaya uğramış AN-12 yük təyyarəsi Ermənistanın "Ala International LTD" aviasiya şirkətinə məxsusdur. Novator.az xəbər verir ki, Tacikistan Nəqliyyat Nazirliyinin Mülki Aviasiya İdarəsinin rəhbəri Yusif Rəhmanov belə deyib.

AN-12 yük təyyarəsi noyabrın 4-də Cənubi Sudanın Cuba hava limanından göyə qalxandan az sonra qəzaya uğrayıb. Təyyarənin göyertəsində 6 heyət üzvü və 12 sənişin olub. Heyət üzvlərindən 5 nəfəri Ermənistan, 1 nəfəri Rusiya vətəndaşdır. Onların hamısı həlak olub. Sənişinlərdən 3 nəfəri sağ qalıb. Hər 3-ü Cənubi Sudan vətəndaşdır. Qəza zamanı təyyarənin düşdüyü yerdə də ölənələr olub. Son məlumatlara görə, qəza yerində ümumilikdə 36 nəfərin meyiti tapılıb.

Bundan əvvəl mediada AN-12 təyyarəsinin Tacikistanın özəl aviasiya şirkətinə məxsus olduğu haqda xəbərlər yayılmışdı. Məlumatı təkzib edən Tacikistan Nəqliyyat Nazirliyinin Mülki Aviasiya İdarəsinin rəhbəri Yusif Rəhmanov bildirib ki, qəzaya uğrayan təyyarə Ermənistanın "Ala International LTD" aviasiya şirkətinə məxsusdur. Yusif Rəhmanov qeyd edib ki, bu təyyarə bir müddət Tacikistanın yükdaşıma ilə məşğul olan "Asia Airways" özəl aviasiya şirkətinin reyestrində olub. Ancaq "Asia Airways" şirkəti hazırda fəaliyyət göstərmir.

Yusif Rəhmanov vurğulayıb ki, müqaviləyə əsasən, AN-12 təyyarəsinin uçuşunda hər hansı nasazlığa görə bütün məsuliyyəti bu təyyarənin məxsus olduğu Ermənistan şirkəti daşıyır.

Monte Melkonyan

Cümə söhbətləri

Bismilləhir-Rahmənir-Rahim!
Həmd olsun Allaha ki, bizlərə Məhərrəm-Səfər ayyamını yaşatmağı, İmam Hüseyini (ə) tanıyan bir toplumda göz açmağı, mövcud olmağı və yaşamağı nəşib edib. Allahdan bu böyük nemətin şükrünü yerinə yetirmək tofiqatını nəşib etməsini diləyirik.

Tarixdə yer almış vücuti hadisələrin kulminasiyası

Məhərrəm-Səfər ayyamında aşıqların halında bir dəyişikliyə ehtiyatlı bir hissəsi iradəvi və əqlidir, bir hissəsi isə bizim fitrətimiz, ruhiyyələrimizlə bağlıdır. Hüseyinsevərlərin daxilində bir istilik, hərarət var ki, Qiyamət gününə qədər bu hərarət özünü göstərər. Məhərrəm-Səfər ayyamı gələndən insanların halı, durumu dəyişər. Dünya tarixində çox hadisələr olub, çox məsələlər olub, çox təsirli mövzular olub. Acılı-şirinli çox qəhrəmanlıqlar olub. Amma, bunların içində heç biri hər il bu cür yüz milyonlar tərəfində yaşadılmır. Allah inayət etsə, bir neçə bəhsimizi Aşura hərəkatının əsas, strateji hədəfi barədə edəcəyik. Bu hərəkatın içində olan xüsusi aparcı sülhətdən danışacağıq. Bunlar danışılarkən başa düşülməli ki, bu, bir tarixi olub-qurtarmış, coğrafi, hansısa məkana aid olan hadisə deyil. Bu, bəşər mövcudiyyətində olmuş vücuti hadisələrdəndir. Onların yekun nöqtəsini qoyan hadisələrdəndir. Bəşər tarixində yer almış vücuti hadisələrin kulminasiyasıdır. Məhz buna görədir ki, Aşura əsrlərdir yaşayır. Kərbəla məktəbinin qalarlılığı fenomeninin əsas izahını məhz buradan başlayaraq tədqiq edəcəyik.

Aşura hərəkatının ali hədəfi

Biz diqqət etsək, görərik ki, Həzrət Adəmlə (ə) bağlı xüsusi məsələləri bəşəriyyət davamlı olaraq xatırlayır. Həzrət Nuhla (ə) bağlı bəşəriyyət vaxtaşırı müəyyən məsələləri xatırlayır. Həzrət İbrahimin (ə) bütövlükdən mahiyyətini, mövcudiyətini davamlı olaraq xatırlayır. Həzrət Musanı (ə), Həzrət İsanı (ə), əziz Peyğəmbərimizlə (ə) bağlı bir çox hadisə və məsələləri bəşəriyyət xatırlayır. Bunlar bəşəriyyətin mövcudiyəti ilə bağlı baş verən hadisələrdir.

Kərbəla məktəbinin qalarlılığı fenomenini

Hacı İlqar İBRAHİMOĞLU, ibrahimov@gmail.com

İlahiyyatçı-filosof, İçərişəhər Cümə məscidinin imam-camaatı

lərdir. Bunlar insanların içindəki ruhiyyə ilə bağlı olan məsələlərdir.

Aşura məktəbinin, Aşura hərəkatının bu cür yaşanmasının əsas səbəbi budur ki, bu hərəkatın ali hədəfi fəvqəldən gələn bir hadisədir. Həzrət İmam Hüseyin (ə) öz yaxınları, əzizləri ilə bu yola çıxıb və əsas bir hədəfi var. Əba Əbdillaha (ə) Aşura məktəbinin ali hədəfi - dinin əhyasıdır, dinin diri saxlanmasıdır. O din ki, o İslam ki, əziz Peyğəmbərimiz (s) gətirib və o Həzrətə (s) qədər yüz iyirmi dörd min peyğəmbər (ə) gəlib, hər biri öz dövründə üzərinə düşən vəzifələri yerinə yetirib. Sonuncu Peyğəmbər (s) gəlib və müqəddəs Qurani-Kərim gətirib. Qədir-Xumda özündən sonra İlahi vilayətini, yəni yerlə göyün bağlantısının davamiyyətini təmin edən İmamların (ə) elanını da edib. Qədir-Xum günündə bu elan olanda İslam dini, din olaraq kamala çatır, nemətlər tamamlanır, İslam din olaraq bəyənilmiş hala gəlib çatır.

İndi əziz İslam Peyğəmbərinin (s) vəfatından sonra, bir neçə onillik ərzində bir hadisələr baş verir ki, İslamın din olaraq mövcudiyəti sıradan çıxa bilər. Həzrət İmam Hüseyin (ə) Aşura məktəbini, Aşura hərəkatını buna görə həyata keçirir ki, İslam din olaraq diri qalsın. Qiyamət gününə qədər bu dini öz mübaşər

rək qanı ilə siqortalayır. Aşura günündə baş verən istənilən cəhətə, istənilən hadisəni, istənilən mövzunu, hissəni götürsək, ona bu baxımdan yanaşsaq, Aşuranın haqqını yerinə yetirmiş olarıq. Amma əgər bunu unutsaq, Aşura hərəkatının hədəfinə diqqət etməsək, əsas strateji hədəfini unutsaq, bu hadisələr folklor, hekayələrə çevrilir, bu hadisələr əhəmiyyətini itirməyə başlayır.

İki cür əzadlılıq mümkündür. Birincisi budur ki, dünənə qayıdasan və dünənə qalasan. İkincisi isə budur ki, Aşura hərəkatının içərisinə daxil olanda, əzadər olanda fərqi olmayacaq, bütün bu hadisələr dinin əhyası üçün, dinin qorunub-saxlanması, yaşanması, Qiyamət gününə qədər İslamın diri qalması üçün baş verib. Aşura ona görə baş verib ki, Qiyamət gününə qədər bəşəriyyət İslamı diri olaraq yaşaya bilsin və İslamın din olaraq əziz Peyğəmbərin (s) gətirdiyi forma və mahiyyətdə qorunub saxlanması siqortalansın.

Aşuranın yaşadılması onun ali hədəfinə uyğun olmalıdır

Allah etməsin ki, bizlər min bəllər, məclislərdə, rövzələrdə, mərsiyələrdə Aşuranın həqiqi hədəfini unudaq. Bu strateji hədəf unudulsa, gərəkdəcəyimiz bu vəziyyətin özünə yəsinə saxlayaq. Böyüklərimiz bu zaman-zaman vurğulayıblar. Bildiriblər ki, bu gün bəşəriyyət bu mərasimləri o hala gətirdi, o qədər xurafatlar daxil etdi ki, yeni bir müsibət meydana çıxdı. Artıq bu yeni müsibətin özü üçün əzadar olmaq gərəkdir. Nədən danışsaq, o ali hədəf

unutmaları deyil. Əgər Həzrət Əbəlfəzlin (ə) məzlum halından danışacağıqsa, əgər uşaqların su axtararkən onların çəkdikləri iztirablardan danışacağıqsa, ali hədəfi xatırlamalıyıq. Əgər bu ali hədəfə diqqət etmədən danışsaq, biz bu yaşatmadan bəhrə apara bilməyəcəyik.

Bir var nurani məzlumiyyət. Bu məktəbin içərisində olan bütün məzlumiyyətlər nurani məzlumiyyətlərdir. İnsanlar haqq uğrunda, düzgünlük uğrunda, ali hədəflər uğrunda, İslamı yaşatmaq uğrunda ayağa qalxıb və İmamın (ə) arxasınca gedib və dinin əhyası uğrunda bütün bu qurbanları veriblər. Və bütün bu qurbanların verilməsində olan məzlumiyyətin bir nuraniyyəti var. Bir də var ki, biz bütün bu məsələləri bir kənara

na olmasaydı, İslam din olaraq sıradan çıxardı. Deməli, Aşura hərəkatında aparcı xətlərdən biri - imtinadır. Məkkədən Mədikləri iztirablardan danışacağıqsa, ali hədəfi xatırlamalıyıq. Əgər bu ali hədəfə diqqət etmədən danışsaq, biz bu yaşatmadan bəhrə apara bilməyəcəyik.

na olmasaydı, İslam din olaraq sıradan çıxardı. Deməli, Aşura hərəkatında aparcı xətlərdən biri - imtinadır. Məkkədən Mədikləri iztirablardan danışacağıqsa, ali hədəfi xatırlamalıyıq. Əgər bu ali hədəfə diqqət etmədən danışsaq, biz bu yaşatmadan bəhrə apara bilməyəcəyik.

na olmasaydı, İslam din olaraq sıradan çıxardı. Deməli, Aşura hərəkatında aparcı xətlərdən biri - imtinadır. Məkkədən Mədikləri iztirablardan danışacağıqsa, ali hədəfi xatırlamalıyıq. Əgər bu ali hədəfə diqqət etmədən danışsaq, biz bu yaşatmadan bəhrə apara bilməyəcəyik.

na olmasaydı, İslam din olaraq sıradan çıxardı. Deməli, Aşura hərəkatında aparcı xətlərdən biri - imtinadır. Məkkədən Mədikləri iztirablardan danışacağıqsa, ali hədəfi xatırlamalıyıq. Əgər bu ali hədəfə diqqət etmədən danışsaq, biz bu yaşatmadan bəhrə apara bilməyəcəyik.

na olmasaydı, İslam din olaraq sıradan çıxardı. Deməli, Aşura hərəkatında aparcı xətlərdən biri - imtinadır. Məkkədən Mədikləri iztirablardan danışacağıqsa, ali hədəfi xatırlamalıyıq. Əgər bu ali hədəfə diqqət etmədən danışsaq, biz bu yaşatmadan bəhrə apara bilməyəcəyik.

na olmasaydı, İslam din olaraq sıradan çıxardı. Deməli, Aşura hərəkatında aparcı xətlərdən biri - imtinadır. Məkkədən Mədikləri iztirablardan danışacağıqsa, ali hədəfi xatırlamalıyıq. Əgər bu ali hədəfə diqqət etmədən danışsaq, biz bu yaşatmadan bəhrə apara bilməyəcəyik.

na olmasaydı, İslam din olaraq sıradan çıxardı. Deməli, Aşura hərəkatında aparcı xətlərdən biri - imtinadır. Məkkədən Mədikləri iztirablardan danışacağıqsa, ali hədəfi xatırlamalıyıq. Əgər bu ali hədəfə diqqət etmədən danışsaq, biz bu yaşatmadan bəhrə apara bilməyəcəyik.

na olmasaydı, İslam din olaraq sıradan çıxardı. Deməli, Aşura hərəkatında aparcı xətlərdən biri - imtinadır. Məkkədən Mədikləri iztirablardan danışacağıqsa, ali hədəfi xatırlamalıyıq. Əgər bu ali hədəfə diqqət etmədən danışsaq, biz bu yaşatmadan bəhrə apara bilməyəcəyik.

na olmasaydı, İslam din olaraq sıradan çıxardı. Deməli, Aşura hərəkatında aparcı xətlərdən biri - imtinadır. Məkkədən Mədikləri iztirablardan danışacağıqsa, ali hədəfi xatırlamalıyıq. Əgər bu ali hədəfə diqqət etmədən danışsaq, biz bu yaşatmadan bəhrə apara bilməyəcəyik.

Əba Əbdillaha (ə) Kərbəla torpağına yetişməsi

Mətinlərdə gəlir ki, İmam Hüseyin (ə) ətrafı ilə məhərrəm ayının ikinci günündə Kərbəlaya çatır. Bu, səhralıqda bir yer idi. Həmin məkana çatanda Həzrət (ə) atı daha hərəket etmədi və dayandı. İmam Hüseyin (ə) istədi ki, at hərəketini davam etdirsən, amma at hərəketini davam etdirmədi. Əba Əbdillah (ə) buyurdu ki, başqa bir at gətirsinlər. Beləcə yeddi dəfə atları əvəzlədilər, amma heç biri yerində hərəket etmirdi. Həzrət İmam Hüseyin (ə) soruşdu: "Bu yerin adı nədir?". Dedilər: "Qaziriyyə". İmam Hüseyin (ə) soruşdu: "Başqa adı yoxdurmu?". Dedilər: "Neynəva". İmam Hüseyin (ə) soruşdu: "Başqa adı yoxdurmu?". Dedilər: "Şatul-Fərat". İmam Hüseyin (ə) yenə də soruşdu: "Başqa bir adı yoxdurmu?". Dedilər: "Kərbəla". O vaxt İmam (ə) ürəkəndən bir ah çəkdi, kövrəldi və buyurdu: "And olsun Allaha, bura Kərbəla torpağıdır. And olsun Allaha, bu məkanda bizimlə olan kişiləri öldürəcəklər, xanımlarımızı, uşaqlarımızı əsir aparacaqlar. Ey comərdlər! Axlardan yerə enin ki, bizim qəbirlərimizin yeri buradadır".

Allahım, bizlərə Məhərrəm-Səfər ayyamında bu eşq karvanında olmağı nəşib et!

Allahım, həyatımızın hədəfini Əba Əbdillaha (ə) ali hədəfinə uyğun et!

Allahım, mövcudiyyətimizi Hüseyini (ə) et! Allahım, aqibətimizi Hüseyini (ə) et!

Toyqabağı müayinə zamanı aşkarlanan xəstəliklərin yayılma səbəbləri..

Adil Qeybulla: "Həmin xəstəliklərin siyahısı hələ tam deyil"

Nikaha daxil olmaq istəyən şəxslərin tibbi müayinədən keçmə qaydasına uyğun olaraq iyunun 1-dən bu günə kimi nikaha daxil olmaq istəyən 63 800 nəfər tibbi müayinədən keçib. Bunu mətbuata açıqlamasında B.Eyvazov adına Elmi-Tədqiqat Hematologiya və Transfuziologiya İnstitutunun direktoru Zöhrə Əlimirzəyeva bildirib. Məlumatla görə, bu şəxslərin 4 213 nəfəri talassemiya daşıyıcısıdır. 32 cütlükdə, yəni cütlüyün hər ikisində də talassemiya olduğu məlum olub. Həmçinin son beş ayda 45 nəfərdə İV infeksiyası, 161 nəfərdə isə sifilis qeydə alınıb.

Bes bu xəstəliklərin yaranma səbəbi nədir? "Əgər məcburi tibbi müayinə olmasaydı, o zaman bu xəstəliklər geniş yayılacaqdı" demək mümkündürmü?

Tibb elmləri doktoru, professor Adil Qeybulla bildirdi ki, irsi xəstəlik daşıyıcıları da ailə qurmalıdır: "Talassemiya irsi bir xəstəlikdir. Yeni genlə bağlı bir məsələdir. Əvvəllər bu müayinə yox idi deyə heç kim talassemiya daşıyıcısı olduğunu bilmirdi və xəstə uşaqlar doğulurdu. Amma indi talassemiya daşıyıcılarını ayırmaq olmaz. Hətta talassemiya xəstəsi olan adam da ailə qurmalıdır. Bu baxımdan hamiləlik zamanı müəyyən şərtlərə əməl edilsə, xəstə uşağın doğulmasının qarşısını almaq olar. Amma aşkarlanan digər xəstəliklərə gəlincə, sifilis cinsi yolla

keçən xəstəlikdir. Onun aşkarlanması önəm kəsb edir. Ən azı ona görə ki, bu xəstələr vaxtında müalicə alırlar və xəstəliyin başqasına keçməsinin qarşısı alınır. Digər tərəfdən, həmin xəstəliklərin siyahısı hələ yetərli deyil. Yəni tam müayinə etmək üçün bəzi xəstəliklərin, xromosom, irsi yolla keçən xəstəliklər də var ki, onların da həmin paketə salınması düzgün olardı. Ən azı yeni ailə quranlar bunu bilərdilər və müəyyən profilaktik tədbirlər görürdülər".

Elə insanlar olur ki, xəstəliklərindən məhz məcburi tibbi müayinə zamanı xəbər tuturlar. Bu da ondan irəli gəlir ki, il ərzində ən azı 4 dəfə müayinə olunmaq əvəzinə, 4 ildə 1 dəfə həkimə gedirik. Səbəb kimi isə pulsuzluğu, ya da vaxt kasadlı-məsələn, sifilis cinsi yolla

Maraqlıdır, niyə azərbaycanlılar yalnız ölüm yatağında olanda həkimə üz tuturlar? Bunun psixoloji bir əsası varmı, yoxsa sırf maddiyyatla bağlı bir məsələdir?

Psixoloq Dəyanət Rzayev insanların müayinədən keçməməsinin səbəbinin psixoloji amillə bağlı olduğunu dedi: "Bunun birinci səbəbi bizim daxilimizdə ciddi kompleksin olmasıdır. Azərbaycanlılar hansısa restoranda oturub yeyib-içməyi, bahalı maşına, geyimə daha çox pul xərcləyir, nəinki sağlamlığına. Müəyyən kateqoriya insanlar var ki, həkimə pul xərcləməyi itki hesab edir və düşünür ki, dünyaya bir dəfə gəlsə, yeyib-içib keif eləməlidir. Digər bir səbəb tibbi sığortanın olmamasıdır. Həmçinin həkim müayinəsinə getməyimizin bir səbəbi də "mən heç vaxt xəstəliyə yoluxmam" düşüncəsinin olmasıdır. Bu da insanların daxilindəki ciddi kompleksdən irəli gəlir. Ümumiyyətlə, qohum evliliklərinə görə irsi xəstəliklə-

rin sayı artıb. Mən deyirdim ki, insanların həkimə getməməsinin, müayinədən keçməməsinin səbəbi psixoloji problemlərlə bağlıdır. İnsan var ki, həkimə özünü yoxlatdırmır, deyir pulum çıxır, amma gedib bahalı maşın alır. Bu, kompleksdir. Düzdür, bu fikirlə razıyam ki, bizdə kasıb insan həddindən artıq çoxdur. Amma burada söhbət yalnız kasıb adamlardan getmir. Avropalılar heç vaxt geyimə bizim qədər pul vermir. Onlar daha çox sağlamlıqlarına diqqət edirlər".

□ Günel MANAFLI

Kişilər!!! Axırcı şans!!!

İsrail təbabəti tətbiq edilir!

Əgər Sizə nə Azərbaycanda, nə də xaricdə heç kim kömək edə bilməyibsə, onda yaxşı insanlara, aşağıdakı xəstəlikləri, keyfiyyətli, qısa müddətlə və tam müalicəsini d-r Vaiz Səmədov apara bilər:

- * Cinsi zəiflik, meyilin və ereksiyanın azalması tam impotensiyədək (yaşdan və səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Cinsi marağın və cinsi aktların azalması
- * Vaxtıdan tez toxum ifrazatı (səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Toy gecəsinin uğursuzluqları (kişi tibbi problemlər)
- * Prostatitlər. Prostat vəzin böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Prostat adenomasi (vəzidə düyünlərin amala gəlməsi)
- * Cinsi vəzilərin-xayaların böyünməsi və ya kiçilməsi
- * Qasıq-xayalıqda sızılı, küt və ya kəskin ağrılar
- * Əvvəldən xarici cinsi üzvün balaca olması
- * Xarici cinsi üzvün sonradan birdən kiçilməsi
- * Cinsi üzvün düyünlə birdən öyilməsi (Peyroni xəstəliyi)
- * Oğlan uşaqlarında cinsiyyət üzvlərinin inkişafsızlığı
- * Uşaqlarda gecə vaxtı yerinə sidiyə getməsi (enurez)
- * Hormonal və iltihablı sonsuzluq (kişilər və qadınlarda da)
- * Yuxusuzluq və yuxu pozuntuları
- * Sidik aktlarının gecə ya gündüz tez-tez olması
- * Sidik aktlarının çətinlikləri və tutulmaları
- * Cinsi aktla bağlı sidikdə və spermada qan olması
- * Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalqlar və ağırlaşmalar
- * Saçların bütün formalatda tökülməsi. Sızanaqlar
- * Yuxuda iken və yuxudan qalxanda qan təzyiqinin yüksək qalxması
- * Boyun, baş, bel, ayaq ağrıları və osteoxondroz
- * Onurğa sütununun yırtığı, qulunların dərmansız müalicəsi

Həkimə zəng etmək üçün (saat 11.00-dan sonra)

Tel: (050) 213 88-05.

Həkimin 16 TV çıxışları: youtube.com və facebook.com doktor Vaiz Səmədov.

Elan

Buzovna dairəsində, Daxili Qoşunların yanında 7 sot torpaq satılır. Sotu 7500 AZN. Əlaqə telefonu: (050) 343-59-72

Elan

Qəbələ rayonu Vəndam kəndində parket fabriki bütün avadanlıqları ilə birlikdə, çox ucuz qiymətə (7500 AZN) təcili satılır. Tel: 070 335 90 15

Binəqədi-Xırdalan şossesi yaşayış massivi, Respublika Dövlət Yol Polisinin yaxınlığında əlverişli qiymətə 4 sot torpaq sahəsi satılır. 2,5 metr hündürlükdə daş hasarın içərisində, əla yerdə. Işıq, qaz, su 15 m. məsafədə yerləşir. Yenilənmiş kanalizasiya xətti, meyvə ağacları var. Yol asfalt-beton. Tel: (050) 614-40-24

Babasil xəstəliyinin ən müasir metodla MÜALİCƏSİ

Almaniyanın məşhur "Karl Etorts" firmasının aparatı ilə Moskva şəhəri proktologiya ETM-də xüsusi hazırlıq keçmiş həkim tərəfindən qansız, ağrısız, yataq rejimi gəzləmədən - lateks həlqə qoyulması.

SƏLİMOV FƏRMAN

Tel: (055) 776-70-34

Saxta ətir iddiasına reaksiya gəldi

Hüquqşünas: "İdeal" da satılan ətirlər saxta deyil və hər birinin uyğunluq sertifikatı var"

"Yeni Müsavat"ın ötən sayında "İdeal" da saxta ətirlər satılır" sərlövhəli yazı dərc olunub. Redaksiyamıza daxil olan şikayətlər əsasında hazırlanan yazıda "İdeal" da satılan ətirlərin iyunun qalmadığı və qiymətlərinin baha olduğu qeyd edilib.

Yazı dərc edildikdən sonra "İdeal"ın hüquqşünası İsa İsmayilov redaksiyamıza əlaqə saxlayaraq şikayətlərin əsassız olduğunu bildirdi. İ. İsmayilov deyib ki, "İdeal" da satılan ətirlər saxta deyil və hər birinin uyğunluq sertifikatı var: "Hər hansısa bir ətirin saxtılığını müəyyən edən qurumlar və ekspertiza var. Biz mallarımızın saxta olmadığını rəylər almaqla sübut edə bilərik. Bütün ətirlərimizə Gigiyena və Epidemiologiya Mərkəzindən uyğunluq sertifikatı verilib. Hər bir şəxsin haqqıdır ki, yaxınlaşmış ətirlərin uyğunluq sertifikatına baxsın. İstənilən ətiri alıb ekspertizadan keçirə və onun saxta olmadığını aydınlaşdırma bilərsiniz. Saxta ətir odur ki, normativlərə cavab verməsin. Tualetdə suyunun normativləri ayrı, parfüm suyunun normativləri ayrı olur. Onun tərkibində əgər zərərverici maddələr aşkar olunsaydı saxtılıqdan söhbət gedə bilər. Amma ətirin iyunun yarım saat və ya bir saat qalmasının başqa səbəbləri var. Ola bilər mənə geyimim sintetik olsun və ətirin iyunu saxlamasın. Yaxud da yun koftaya ətir vurulsun və 7 saat saxlasın. ətirin iyunun qalmasında hava şəraitinin də təsiri var. ətirin iyunun tez uçması onun saxta olması demək deyil. İdealdakı ətirlərin heç biri saxta deyil və əlimizdə bunu sübut edən sertifikatlar var".

□ Günel MANAFLI

MÜSAVAT

Son səhifə

N 247 (6275) 6 noyabr 2015

Ən güclü onluq

ABŞ-da nəşr olunan "Forbes" jurnalı növbəti dəfə Rusiya prezidenti Vladimir Putinin dünyanın ən nüfuzlu adamı seçib. Jurnal öz qərarını Putinin dünyada istədiyini edə bilən və heç kimə hesabat vermək məcburiyyəti olmayan nadir insanlardan olduğunu sübuta yetirməyə davam etməsi ilə əsaslandırır. Ölkəsindəki iqtisadi böhranın Putinə heç bir şəkildə təsir etmədiyini vurğulayan jurnal, Rusiya prezidentinə xalq dəstəyinin iyun ayında 89%-ə çatdığını qeyd edib.

"Oktyabrda Putin Suriyadakı İŞİD mövqelərini bombardıman edərək və Suriya prezidenti Bəşər Əsədlə görüşərək ABŞ və NATO-nun zəif görünməsinə səbəb oldu və Rusiyanın ölkə xaricindəki nüfuzunu yenidən gücləndirdi", - deyə jurnal bildirir. 75 nəfərlik siyahının 2-ci pilləsində Almaniyanın kansleri Anqela Merkel, 3-cü pilləsində isə ABŞ prezidenti Barak Obama qərar tutur. Siyahıda müvafiq olaraq 4-cü yerdə Roma Papası Fransisk, 5-ci yerdə Çinin prezidenti Si Şinpin, 6-cı yerdə "Microsoft"un təsisçisi Bill Qeyts, 14-cü yerdə Səudiyyə Ərəbistanının kralı Salaman bin Abdüləziz bin Səud, 18-ci sırada İranın ali dini lideri Əli Xamneyi, 19-cu sırada Facebookun təsisçisi Mark Zukerberq, 46-cı sırada Şimali Koreyanın prezidenti Kim Çen İn, 49-cu sırada isə Misirin prezidenti Abdulfəttah əs-Sisi qərarlaşıb.

Məlumat üçün bildirik ki, bundan əvvəlki illərdə Vladimir Putin 2 dəfə "Forbes" jurnalında dünyanın ən nüfuzlu insanları siyahısına liderlik edib.

Pandaların dilini öyrəndilər

Çinin Siçual ştatında ki yeni mərkəzdə pandaların çıxardığı 13 səs hansı mənə verdiyi məlum olub. "Sinhua" xəbər agentliyinin məlumatına görə, projenin rəhbəri Vang Hı Min verdiyi açıqlamada pandaların "acam", "xoşbəxt deyilmə", "bəyəndim" mənasını verən bir neçə səs çıxardıqlarını bildirib.

Minin sözlərinə görə, pandalar böyüyərkən analarının çıxardıqları civildəmə, kükrəmə, bağırma, mızılda kimi səslərlə duyğularını ifadə etməyi öyrənirlər. Əgər bir panda quş səsi çıxarırsa, bu, balaları üçün narahat olduğunu, yüksək səslə

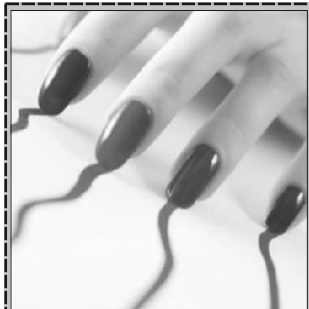

lə bağırırsa, tanımadığı birinin ona yaxınlaşdığını göstərir. Erkek cinsindən olan pandalar başqa bir pandanı sevdiyi zaman quzu kimi mələyir.

Qarnından canlı heyvan çıxdı

İngiltərədə baş verdiyi iddia edilən bir hadisə eşidənləri şoka salıb. İngiltərə mediasında yayılan məlumatlara görə, 14-15 yaşlı qızda hamiləlik əlamətləri başlayandan başına gəlməyən qalmayıb. Qarnı şişən qız özünü yorğun hiss etdiyini dediyi zaman anası ondan şübhələnməyə başlayıb. Yeniyetmə qız anasına hamilə olmadığını desə də anası ona inanmayıb. Zaman keçdikcə qızın qarnının böyüməsi anasını qorxudub və onu həkimə aparıb. Ultrasəs müayinəsi zaman həkimlər şoka düşüblər. Sən demə, qızın qarnındakı şişkinliyin səbəbi orada canlı heyvanın yaşaması ilə bağlı imiş. Əməliyyat edilən qızın qarnından canlı xərçəng çıxarılıb.

Hadisənin gerçək səbəbi isə daha sonra ortaya çıxıb. Belə ki, ailə üç-dörd ay əvvəl okean kənarındakı qəsəbələrin birinə tətildə gedib. Xərçəng yumurtaları mikroskopik ölçüdə olduğu üçün gənc qız üzərəkən həmin yumurtalardan birini udub. Milyonda bir halda olsa da həmin yumurta qızın bədənində böyüyərək yaşamağı bacarıb.

Lak çəkmək kökəldir

Lak insanı kökəldən amillərdən biri ola bilər. Belə bir nəticəyə ABŞ-ın Duke Universitetində aparılan araşdırmalar zamanı gəlinib. Qadınları təəccübləndirən araşdırma zamanı 3 min lak incələnilib və onların yarısından çoxunda trifenil fosfat adlı maddə olduğu aşkarlanıb. Həmin maddə insan orqanizmindəki hormonları pozaraq yağ toplanmasına, bu da qadınların kökəlməsinə səbəb olur.

Mütəxəssislər plastik və mebel istehsalı zamanı istifadə edilən bu maddənin lakların daha davamlı olması üçün onların tərkibinə əlavə edildiyini bildirirlər. Bu maddə qısa müddətdə qana qarışaraq hormonların işini pozmaq gücündədir.

QOÇ - İxtiyarınızda olan bu təqvimdə qarşınızda ciddi öhdəliklər duracaq. Bu səbəbdən ulduzlar aktivliyinizi artırmağın vacibliyini vurğulayır. Amma sövdələşdiyiniz şəxslərlə mübahisəyə həvəs göstərməyin.

BUĞA - Şəxsi büdcənizdə ciddi artım olacağına inanmalısınız. Boş məsrəflərə xərc çəkməkdənsə bir az qənaətcil olun. Yaxın dostlarınıza və qohumlarınıza qarşı unutqan olmayın.

ƏKİZLƏR - Yaxşı olar ki, günortaya qədər mənzil şəraitində istirahət edəsiniz. Çünki həmin ərafədə hansısa uğur gözlənilir. Nəhərdən sonra isə vaxtınızı ailə-sevgi məsələlərinə həsr edin.

XƏRÇƏNG - Ümumən gərgin gün olduğundan mənəvi zövq almaqdan bir qədər məhrum ola bilərsiniz. Çünki rastlaşdığınız situasiyalar, xüsusən də səhhətiniz ürəkəcan olmaya bilər. Amma büdcənizdə artım mümkündür.

ŞİR - O qədər də səmərəli təqvim deyil. Bir tərəfdən səhhətinizlə bağlı xoşagəlməzliklər, digər tərəfdənsə münaqişələrə cəlb olunmağınız ovqatınıza mənfi təsir göstərə bilər.

QIZ - Neçə müddətdən bəri daxili sıxıntılarınıza səbəb olan bəzi problemlərin həllinə işıq düşəcək. Qərarlarınızda qətiyyətli olun. Saat 13-16 arası istənilən riskli işdən uzaq olun.

TƏRƏZİ - Bu təqvim bürcünüz üçün əlamətdar olacaq. Ələlxüsus da fəaliyyətlə bağlı proseslərdə vəziyyət xeyrinizə dəyişəcək. Atacağınız hər bir addımı yalnız özünüz müəyyənləyirsiniz.

ƏQRƏB - İlk növbədə maliyyə məsələlərində uğurlarınız mümkündür. Bu səbəbdən də nəzərdə tutduğunuz bütün pul haqq-hesablarını həll etməyə çalışın. Qeybətdən və kindən uzaq olun.

OXATAN - Bütün vaxtınızı ailə-sevgi münasibətlərinə həsr edin. Digər insanlarla münasibətləri isə maksimum məhdudlaşdırın. Əks təqdirdə, ovqatınız korlanmağa bilər. Uzaq səfərlərə çıxmayın.

OĞLAQ - Təzadlı vaxtdır. Proseslərin inkişafı gah müsbət, gah da mənfi istiqamətdə cərəyan edə bilər. Belə məqamlarda hadisələrə obyektiv qiymət verin. Yeganə dincliyiniz səfər və qonaqlıqlarda mümkündür.

SUTÖKƏN - Olduqca məhsuldar ərafədir. Məhz bu amili nəzərə alıb qarşınıza qoyduğunuz planların icrasında aktivliyi əldən verməməlisiniz. Axsam maraqlı görüşlərdə iştirakınız mümkündür.

BALİQLAR - Hazırkı gərginliyinizi dəf etmək üçün üreyinizə yaxın dostlarınıza müraciət edin. Bu arada bəxtiniz daha çox ailə-sevgi münasibətlərində gətirə bilər. Ulduzlar pul da vəd edir.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Qarışqa yeməklə sağ qaldı

Australiyada yaşayan Reginald Foggerdy adlı kişi ov zamanı yolunu itirərək dostlarından xeyli uzaqlaşdı. İki həftə əvvəl baş vermiş hadisədən sonra hər kəs 62 yaşlı kişini tapmaq üçün səfərbər olub. Uzun müddət davam edən araşdırmalar nəticəsində Foggerdy Laverton qəsəbəsinin 160 kilometr uzaqlığında tapılıb. Yaşlı kişi ov zamanı dəvə vursa da, yanında kəsiciləşmə alət olmadığından onu kəse bilməyib və ac qalıb. İlk 4 gün yemək və su içmədən yaşamağa çalışsa da 5-ci gün bir qarışqa yuvası tapıb və onları yeyərək həyatda qalmağı bacarıb.

Səhifəni hazırladı: **ŞAHNAZ**

Təsisçi: **Rauf ARİFOĞLU**
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: **yenimusavat@mail.ru**

Ünvan: **Bakı şəhəri, R.Rüstəmov küçəsi**

2528-ci məhəllə ev 44/d

Tel: **520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)**

Redaktor:
Nazim SABIROĞLU

Lisensiya N: **B 114**
SAYI: **5.300**

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.